

Neslužbena pročišćena verzija Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu BiH sadrži: Zakon o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 30/09), i izmjene i dopune Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 29/18 i 16/20).

ZAKON
O VISOKOM OBRAZOVANJU U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE
(Neslužbena pročišćena verzija)

DIO PRVI - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet zakona)

Ovim zakonom propisuju se: sistem, uvjeti i način obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja; osnivanje, organiziranje, financiranje, upravljanje i rukovođenje visokoškolskim ustanovama; odgovornost, prava i obveze nadležnih organa u oblasti visokog obrazovanja; prava i obveze studenata; prava obveze, zvanja i izbor akademskog osoblja; način osiguranja kvalitete u oblasti visokog obrazovanja, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Članak 2.
(Značenje izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeće značenje:

- a) „akademsko osoblje“ čine lica koja učestvuju u nastavnom procesu ili su angažirani u znanstvenonastavnom, umjetničkom ili umjetničkonastavnom radu na akreditiranoj i licenciranoj visokoškolskoj ustanovi i koja su odabrana u akademska zvanja;
- „b) akreditacija je postupak provjere ispunjenosti kriterija i minimalnih standarda za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i izvođenja studijskih programa, utvrđenih aktima Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete (u daljnjem tekstu: Agencija) s ciljem osiguranja kvalitete u oblasti visokog obrazovanja;¹**
- c) „akademija“ je organizaciona jedinica univerziteta koja obavlja nastavnu, umjetničku i istraživačku djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih umjetničkih disciplina i koja osigurava njihov razvoj;
- d) „ciklusi studija“ predstavljaju nivoe, odnosno gradirane cjeline bolonjskog visokoobrazovnog procesa identificirane kao prvi ciklus - dodiplomski (baccalaureate), drugi ciklus – magistarski studij i treći ciklus – doktorski studij;
- e) „diploma“ koju izdaje visokoškolska akreditirana i licencirana ustanova predstavlja javnu ispravu kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija zasnovanog na temeljnom modelu utvrđenom za jedinstveni europski prostor visokog obrazovanja;
- f) „dodatak diplomi“ (Diploma Supplement) je javna isprava koja se izdaje i prilaže uz diplomu akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tijekom studija lica kojem je diploma izdata;
- g) „ECTS (EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM)“ je europski sistem prijenosa studijskih bodova – kredita, koji se koriste za definiranje obima i zahtjevnosti svakog

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

predmeta, a određuju se na bazi optimalnog radnog opterećenja studenta neophodnog za savladavanje svakog predmeta ponaosob;

- h) „europski prostor visokog obrazovanja“ je proklamirani cilj potpisnica Deklaracije europskih ministara visokog obrazovanja iz Bolonje, koji vodi stvaranju jedinstvenog europskog prostora visokog obrazovanja, koji omogućuje povećanu mobilnost studenata i akademskog osoblja, jača međunarodnu konkurentnost europskog visokog obrazovanja, te vodi uspostavljanju zajedničkog okvira i sustava uzajamno razumljivih i uporedivih diploma;
- i) „evaluacija (ocjena) kvaliteta akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove“ predstavlja postupak formalnog ocjenjivanja i utvrđivanja dostignutog stupnja kvaliteta procesa i procedura koji se odvijaju na akreditiranoj i licenciranoj visokoškolskoj ustanovi;
- j) „fakultet“ je organizaciona jedinica sveučilišta koja obavlja nastavnu znanstvenonastavnu djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih odnosno međusobno povezanih znanstvenih disciplina i osigurava njihov razvoj;
- k) „institut“ je organizaciona jedinica sveučilišta koja obavlja znanstvenoistraživačku djelatnost sukladno sa zakonom i statutom sveučilišta;
- l) „katedra,“ je osnovna nastavna, odnosno znanstvenonastavna ili umjetničkonastavna jedinica odsjeka koja pokriva jednu granu ili segment unutar znanstvenog polja koje se izučava na odsjeku;
- m) licenciranje je postupak provjere ispunjenosti uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja utvrđenih standardnima i normativima i drugim podzakonskim aktima;²**
- n) „nastavni plan i nastavni program (curriculum)“ je dokument kojim se uspostavlja profil kompetentnosti akademskog osoblja, sadržaj i struktura programa i postupak provjere znanja;
- o) odsjek je podorganizacijska jedinica fakulteta, akademije, visoke škole koja se osniva radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja i znanosti ili umjetnosti u jednom ili više srodnih znanstvenih ili umjetničkih polja ili područja koja može imati više katedri;³**
- p) „objavljena knjiga“ je tematski cjelovit i kompaktan recenziran znanstveni, stručni ili umjetnički sadržaj koji tematizira određenu oblast; koji nikada prije nije bio publiciran i za koju je minimalno jedan od recenzenata knjige međunarodno referentan nastavnik ili istraživač;
- q) „student“ je lice upisano na akreditiranu i licenciranu visokoškolsku ustanovu, koje studij pohađa redovito, učenjem na daljinu ili kombiniranjem ova dva modela studiranja na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove;
- r) „studij“ je proces u kojem student pohađa utvrđeni nastavni, znanstvenonastavni ili umjetničkonastavni program koji organizira i provodi akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova ili odjeli visokoškolske ustanove sa sjedištem van Distrikta, a nakon čijeg uspješnog završetka student stječe pravo na akademsku titulu, odnosno određeno zvanje;
- s) „studijski program“ je skup obveznih i izbornih studijskih područja, odnosno predmeta, sa okvirnim sadržajem, čijim se savladivanjem obezbjeđuju naophodna znanja i vještine za stjecanje diplome odgovarajućeg nivoa i vrste studija;
- t) „sveučilište“ je akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova koja se bavi nastavnim, znanstvenonastavnim, umjetničkim, umjetničkonastavnim i znanstvenoistraživačkim radom, te drugim vidovima stručno-konsultantskih i ekspertnih usluga sukladno sa zakonom, a koja nudi akademske stupnje sva tri ciklusa studija i realizira najmanje pet različitih nastavnih programa iz najmanje tri znanstvene oblasti – prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti, društvene znanosti i humanističke znanosti;
- u) visoka škola je visokoškolska ustanova koja je akreditirana za davanje diploma i stupnja prvog ciklusa, s ciljevima koji uključuju pripremu i poduku pojedinaca za stručni, ekonomski i kulturni razvoj Bosne i Hercegovine i promociju demokratskog građanskog društva, te postizanja visokih standarda nastave i učenja, kao i**

² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

visokoškolska ustanova koja realizira najmanje jedan studijski program iz jedne znanstvene oblasti i ispunjava druge uvjete sukladno zakonu⁴

- v) „visokoškolska ustanova“ je ustanova koja se bavi djelatnošću visokog obrazovanja sukladno sa zakonom;

⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- w) „visoko obrazovanje“ predstavlja obrazovanje koje se realizira na visokoškolskoj ustanovi nakon svršetka četverogodišnjeg srednješkolskog obrazovanja, a koje vodi do nastavnim programom predviđene akademske titule, odnosno stručnog ili znanstvenog zvanja, sukladno sa zakonom i drugim propisima.

Članak 3.
(Djelatnost visokog obrazovanja)

Visoko obrazovanje je djelatnost od zasebnog društvenog interesa za Distrikt i Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH) i dio je europskog prostora visokog obrazovanja.

Članak 4.
(Ciljevi visokog obrazovanja)

Temeljni ciljevi visokog obrazovanja su:

- a) ustanovljavati, razvijati, štiti i prenositi znanje i sposobnosti, posredstvom nastave i znanstvenoistraživačkog rada i time doprinositi razvoju sposobnosti pojedinaca i društva;
- b) pružati mogućnosti građanima da, pod jednakim uvjetima, steknu visoko obrazovanje i uživaju korist visokog obrazovanja tijekom cijelog života;
- c) razvoj znanosti i unaprjeđenje umjetničkog stvaralaštva; i
- d) uspostavljati i razvijati suradnju, uključivanjem u jedinstven prostor visokog obrazovanja.

Članak 5.
(Načela visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja zasniva se na načelima:

- a) akademske slobode, akademske samouprave i autonomije visokoškolske ustanove;
- b) jedinstva nastave i znanstvenoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada;
- c) otvorenosti visokoškolske ustanove prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici;
- d) uvažavanja europskih, humanističkih i demokratskih vrijednosti;
- e) usklađivanja s europskim sustavom visokog obrazovanja i unapređivanja mobilnosti akademskog osoblja i studenata;
- f) poštivanja ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih vidova diskriminacije;
- g) učešća studenata u upravljanju i odlučivanju, posebno u svezi sa pitanjima koja su od značaja za kvalitet nastave;
- h) ravnopravnosti visokoobrazovnih ustanova bez obzira na oblik svojine, odnosno na to ko je osnivač;
- i) obezbjeđivanja kvaliteta i efikasnosti studiranja;
- j) koncepta cjeloživotne naobrazbe;
- k) afirmacije konkurencije visokoškolskih ustanova radi povećanja kvaliteta i efektnosti visokog obrazovanja.

Članak 6.
(Razvitak visokog obrazovanja)

- (1) Razvitak djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta utvrđuje se Programom razvitka visokog obrazovanja, koji donosi Skupština distrikta (u daljnjem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade distrikta (u daljnjem tekstu: Vlada).
- (2) Programom razvitka visokog obrazovanja utvrđuju se strateški interesi i potrebe Distrikta u oblasti visokog obrazovanja, mjere za obezbjeđenje razvitka i unapređivanja kvalitete

visokog obrazovanja, financiranje kao i druga pitanja od značaja za razvitak visokoškolske djelatnosti na području Distrikta.

Članak 7.

(Akademska autonomija i akademske slobode)

(1) Visokoškolska ustanova obavlja djelatnost na načelima akademske autonomije i akademskih sloboda, a sukladno sa Ustavom BiH, Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i zakonom.

(2) Akademska autonomija visokoškolske ustanove ogleda se naročito u:

- a) slobodi nastavnog, znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada i stvaralaštva;
- b) uređivanju svoje strukture i aktivnosti sopstvenim pravilima sukladno ovom zakonu, drugim važećim zakonima i svojim statutom;
- c) samostalnom uređenju rada visokoškolske ustanove;
- d) samostalnom uređivanju, razvijanju i primjenjivanju nastavnih planova i programa i istraživačkih projekata;
- e) odabiru akademskog i drugog osoblja čiji je angažman povezan sa visokim obrazovanjem;
- f) odabiru svojih upravnih i rukovodnih organa i određivanju njihovog mandata;
- g) odlučivanju o kriterijima za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis u prvu godinu za sva tri ciklusa studija na visokoškolskoj ustanovi;
- h) samostalnom odabiru predmeta koji će se predavati, sukladno sa nastavnim planom, nastavnim programima i standardima;
- i) uspostavljanju i ostvarivanju nastavne i istraživačke suradnje i djelatnosti sa drugim visokoškolskim ustanovama i institucijama u zemlji i svijetu, u okviru registrirane djelatnosti;
- j) dodjeljivanju znanstvenonastavnih i suradničkih zvanja;
- k) upošljavanju osoblja.

(3) Akademska sloboda na visokoškolskoj ustanovi je sloboda akademskog osoblja i studenata da obavljaju svoju akademsku aktivnost sukladno sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i zakonom, bez opasnosti od sankcija, ne ugrožavajući ljudska prava i slobode dugih subjekata akademske, odnosno društvene zajednice u cjelini.

(4) Akademske slobode su:

- a) sloboda visokoškolskih ustanova u nastavnom i znanstvenoistraživačkom radu i umjetničkom stvaralaštvu u okviru svojih licenci, bez miješanja javnih organa vlasti, uključujući slobodu objavljivanja i javnog predstavljanja znanstvenih rezultata i umjetničkih dostignuća;
- b) sloboda međusobne suradnje i udruživanja, sukladno sa važećim propisima.

(5) Akademska autonomija i akademske slobode uključuju i odgovornost akademskog osoblja i visokoškolske ustanove prema Distriktu i široj društvenoj zajednici.

Članak 8.

(Nepovredivost prostora)

(1) Objekti visokoškolskih ustanova su nepovrijedivi.

(2) Bez odobrenja rektora sveučilišta, ravnatelja visoke škole, rukovoditelja organizacione jedinice, lica koja su oni ovlastili ili drugih ovlašćenih lica, pripadnici policije i drugih organa za gonjenje i sprječavanje krivičnih djela nemaju pravo ulaska u objekte visokoškolske ustanove.

(3) Iznimno, da bi se spriječilo krivično djelo, zaustavilo izvršenje krivičnog djela ili spriječilo nastupanje štetnih posljedica od prirodnih nepogoda ili drugih nesreća, organi iz stavka (2) ovog članka i druge nadležne institucije mogu preduzeti neophodne mjere unutar objekta visokoškolske ustanove, s tim da se o poduzetim radnjama odmah obavijesti rukovodstvo visokoškolske ustanove.

Članak 9.

(Jezik studija)

(1) Nastava na visokoškolskoj ustanovi izvodi se na hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku, na latiničnom i ćirilicom pismu.

(2) Visokoškolska ustanova može organizirati i izvoditi studije, odnosno pojedine dijelove studija, kao izradu i obranu diplomskog i magisterijskog rada i doktorske disertacije na stranom jeziku sukladno sa svojim općim aktom.

Članak 10.

(Pravo na visoko obrazovanje)

(1) Pravo na visoko obrazovanje imaju sva lica koja su završila četvorogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i lica koja su završili srednju školu u inozemstvu.

(2) Visokoškolska ustanova osigurava pristup studiju stranim državljanima i licima bez državljanstva sukladno sa načelima u europskom prostoru visokog obrazovanja, osiguravajući studij pod istim uvjetima kao i državljanima BiH, afirmirajući mobilnost akademskog osoblja i studenata.

(3) Lica koja su završila srednju školu u inozemstvu, dokaz o završenoj školi, svjedodžbu ili diplomu, podnose visokoškolskoj ustanovi, a koja je prethodno nostrificirana sukladno zakonu.

(4) Svjedodžba ili diploma koja pokazuje nivo naobrazbe koji se suštinski ne razlikuje od naobrazbe u BiH, daje nosiocu pravo da se prijavi na visokoškolsku ustanovu ili polaže prijemni ispit na visokoškolskoj ustanovi.

Članak 11.

(Ravnopravnost)

(1) Djelatnost visokog obrazovanja usmjerena je ka punom razvoju ljudske osobnosti, poštivanju ljudskih prava, građanskih i drugih demokratskih, akademskih, zakonskih i ustavnih načela i sloboda.

(2) Pristup visokom obrazovanju neće biti ograničen direktno ili indirektno, na osnovu spola, rase, seksualne orijentiranosti, tjelesnog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog podrijetla, sveze sa nekom nacionalnom zajednicom, imovine, rođenja, starosne dobi ili nekog drugog statusa.

(3) U smislu stavka (2) ovog članka visokoškolska ustanova je obvezna da u postupku odabira i imenovanja akademskog osoblja obezbijedi da struktura uposlenih odražava sastav stanovništva.

(4) Na visokoškolskoj ustanovi zabranjeno je političko organiziranje i djelovanje.

DIO DRUGI - NADLEŽNOST ORGANA DISTRIKTA U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA

Članak 12.

(Nadležnost Skupštine)

U oblasti visokog obrazovanja Skupština je nadležna da:

a) na prijedlog Vlade donosi Program razvoja visokog obrazovanja;

b) donosi akt o osnutku, statusnim promjenama, transformaciji, reorganiziranju i ukidanju visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt;

c) na prijedlog Vlade usvaja elaborat o opravdanosti osnutka visokoškolske ustanove;

d) donosi akt o proglašenju privatne visokoškolske ustanove od zasebnog interesa za Distrikt i daje suglasnost na ugovor između Distrikta i visokoškolske ustanove od zasebnog interesa za Distrikt;

„e) na prijedlog Vlade donosi odluku o davanju suglasnosti za osnivanje visokoškolske ustanove sa sjedištem u Distriktu“.⁵

„f) na prijedlog Vlade donosi odluku o opravdanosti organiziranja studija visokoškolske ustanove sa sjedištem izvan Distrikta na području Distrikta“;⁶

g)⁷ osiguravanje dijela sredstava za realiziranje nastavne, znanstvenonastavne, umjetničke,

⁵ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

⁶ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

umjetničkonnastavne i znanstvenoistraživačke djelatnosti visokoškolskih ustanova u Distriktu;
h)⁸ na prijedlog Vlade, odlučuje o drugim pitanjima u oblasti visokog obrazovanja.

⁷ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

⁸ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

Članak13.
(Nadležnost Vlade)

U oblasti visokog obrazovanja Vlada je nadležna da:

- a) predlaže Skupštini donošenje Programa razvitka visokog obrazovanja;
- b) predlaže akt o osnutku visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, statusnim promjenama, transformiranju, reorganiziranju i ukidanju visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt;
- c) razmatra elaborat o opravdanosti osnutka visokoškolskih ustanova i dostavlja Skupštini na usvajanje;
- d) predlaže akt o proglašenju privatne visokoškolske ustanove od zasebnog interesa za Distrikt i potpisuje ugovor između Distrikta i visokoškolske ustanove od zasebnog interesa za Distrikt;
- e) na prijedlog Odjela za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Odjel) donosi Standarde i normative za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta (u daljnjem tekstu: Standardi i normativi);
- f) imenuje i razrješava članove upravnog odbora visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, koji su predstavnici osnivača;
- g) donosi Kriterije za financiranje djelatnosti visokog obrazovanja, na prijedlog Odjela, sukladno sa ovim Zakonom;
- h) donosi podzakonske i provedbene akte, za koje je ovlašćena zakonom, a koji se odnose na oblast visokog obrazovanja;
- i) donosi odluku o broju i strukturi studenata koji se upisuju u prvu studijsku godinu prvog i drugog ciklusa studija na visokoškolskoj ustanovi kojoj je osnivač ili suosnivač Distrikt;
- j) odlučuje o osnutku stručnog i savjetodavnog tijela koje obavlja poslove iz domena uspostave i osiguranja kvaliteta sustava visokog obrazovanja u Distriktu;
- k) vrši druge poslove propisane zakonom.

Članak14.
(Nadležnost Odjela)

U oblasti visokog obrazovanja Odjel je nadležan da:

- a) pripremi nacrt Programa razvoja visokog obrazovanja;
- b) prati tok i razvoj djelatnosti visokog obrazovanja i predlaže mjere za njegovo unapređenje;
- c) predlaže Standarde i normative;
- d) u suradnji sa Agencijom za razvitak visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete (u daljnjem tekstu: Agencija) provodi postupak akreditiranja i licenciranja visokoškolskih ustanova sa sjedištem u Distriktu⁹;**
- e) donosi rješenje o akreditiranju visokoškolske ustanove;¹⁰**
- f) izdaje licenciju visokoškolskoj ustanovi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja;¹¹**
- g) vrši provjeru ispunjavanja uvjeta za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove;
- h) donosi rješenje o ispunjenosti uvjeta za **osnivanje I**¹² početak rada visokoškolske ustanove;
- i) donosi rješenje kojim se nalaže otklanjanje nedostataka u radu visokoškolske ustanove;
- j) donosi rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti visokoškolske ustanove u slučaju **neotklanjanja utvrđenih nedostataka u radu u ostavljenom roku;¹³**

⁹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

¹⁰ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

¹¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

¹² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- k) provodi preporuke Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz članka 45. alineja 7. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Okvirni zakon);
- l) imenuje člana povjerenstva iz članka 49. alineja 2. Okvirnog zakona;
- m) predlaže Agenciji stručnjake s utvrđene liste stručnjaka sukladno sa člankom 49. alineja 4. Okvirnog zakona;
- n) prati rezultate postupka stjecanja vanjske ocjene kvalitete;

¹³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- o) provodi preporuke Agencije;
- p) donosi propis o sadržini, postupku upisa i načinu vođenja Registra visokoškolskih ustanova (u daljnjem tekstu: Registar);
- q) vodi registre;
- r) vrši nadzor nad zakonitošću rada visokoškolske ustanove u oblasti visokog obrazovanja sukladno sa zakonom;
- s) razmatra inicijalni prijedlog visokoškolskih ustanova i predlaže Vladi broj i strukturu studenata koji se upisuju u prvu studijsku godinu prvog i drugog ciklusa studija na visokoškolskoj ustanovi koju osniva Distrikt;
- t) podstiče mobilnost studenata i akademskog osoblja u okviru europskog prostora visokog obrazovanja i na širem međunarodnom nivou;
- u) propisuje sadržaj javnih isprava koje izdaje akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova sukladno sa zakonom;
- v) predlaže kriterije za financiranje djelatnosti visokog obrazovanja;
- w) vrši i druge poslove propisane zakonom.

DIO TREĆI – VRSTE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 15. (Vrste visokoškolskih ustanova)

- (1) Visokoškolska ustanova može se osnovati kao sveučilište ili kao visoka škola.
- (2) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao ustanova koju osniva Distrikt ili kao privatna ustanova.
- (3) Visokoškolska ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Članak 16. (Djelatnost sveučilišta)

- (1) Sveučilište realizira sva tri ciklusa studija i realizira najmanje pet različitih nastavnih programa iz najmanje tri znanstvene oblasti – prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti, društvene znanosti i humanističke znanosti.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, sveučilište na polju umjetnosti se može osnovati ako ima sva tri nivoa studija iz najmanje tri oblasti umjetnosti.
- (3) Sveučilište se može baviti pružanjem i stručno konsultantskih, ekspertnih i drugih usluga sukladno sa zakonom.

Članak 17. (Organizacija sveučilišta)

- (1) Sveučilište svoju djelatnost ostvaruje preko svojih organa i organizacionih jedinica definiranih zakonom i statutom sveučilišta.
- (2) Sveučilište ima svojstvo pravnog lica.
- (3) Organizacione jedinice sveučilišta nemaju svojstvo pravnog lica.
- (4) Statutom sveučilišta se uređuju pitanja prijenosa ovlaštenja sa sveučilišta na organizacione jedinice u svim segmentima rada i odlučivanja, uključujući i zastupanje u pravnom prometu. (5) U okviru sveučilišta mogu se vršiti statusne promjene sukladno zakonu.

Članak 18. (Djelatnost visoke škole)

- (1) Visoka škola realizira prvi ciklus studija..
- (2) Visoka škola realizira najmanje jedan nastavni program iz jedne znanstvene ili umjetničke oblasti.
- (3) Visoka škola ima svojstvo pravnog lica.
- (4) U okviru visoke škole mogu se vršiti statusne promjene sukladno sa zakonom.

Članak 19.
(Prava i obveze visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova, sukladno sa zakonom, statutom, drugim propisima i općim aktima, ima pravo i obvezu da:

- a) realizira i unapređuje nastavni, znanstvenonastavni, umjetnički, umjetničkonastavni i znanstvenoistraživački rad sukladno sa strateškim interesima BiH i Distrikta, i sukladno sa vrijednostima i mjerilima kvalitete europskog sustava visokog obrazovanja;
- b) utvrđuje plan razvitka;
- c) utvrđuje opće, stručne i izborne predmete;
- d) realizira studijske programe za koje je licencirana i akreditirana;**¹⁴
- e) bira i opoziva članove svojih tijela;
- f) promovira domaću i međunarodnu suradnju sa visokoškolskim ustanovama u organiziranju nastavnog, znanstvenonastavnog, umjetničkog, umjetničkonastavnog, znanstvenoistraživačkog i stručnog rada, te podstiče međunarodnu mobilnost studenata i akademskog osoblja;
- g) kontinuirano razvija sistem kontrole i osiguranja kvaliteta kako bi se obezbijedio visok stupanj kvaliteta i postigli ciljevi djelatnosti visokog obrazovanja;
- h) u cilju realiziranja nastavnog, znanstvenonastavnog, umjetničkog, umjetničkonastavnog i znanstvenoistraživačkog rada, osniva institute, centre, zavode, katedre, laboratorije, galerije, scene i druge organizacione oblike, uz prethodno pribavljenu suglasnost osnivača;
- i) planira, utvrđuje, donosi, razvija i primjenjuje nastavne planove, nastavne programe i istraživačke projekte;
- j) predlaže kriterije za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis na visokoškolsku ustanovu i vrši prijem i upis studenata i određuje metode provjere znanja;
- k) vrši odabir akademskog osoblja i drugih uposlenika;
- l) organizira i izvodi odgovarajuće forme znanstvenog, stručnog i umjetničkog usavršavanja akademskog osoblja;
- m) organizira i realizira izdavačku djelatnost, ponaosob izdavanje udžbenika i druge znanstvene i stručne literature;
- n) vodi brigu o materijalnim pitanjima akademskog osoblja i drugih uposlenika na visokoškolskoj ustanovi;
- o) osigurava ostvarivanje svih studentskih prava utvrđenih ovim Zakonom i statutom;
- p) efektivno, ekonomično, transparentno i odgovorno rukovodi imovinom i finansijskim sredstvima koja su joj na raspolaganju;
- q) ispoljava otvorenost prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici, promovira poštovanje i afirmiranje ljudskih prava, te razvija osjećaj društvene odgovornosti studenata, akademskog osoblja i drugih uposlenika;
- r) vrši i druge poslove sukladno sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Članak 20.
(Naziv visokoškolske ustanove)

(1) Naziv visokoškolske ustanove određuje osnivač, sukladno sa zakonom.

(2) Visokoškolska ustanova ima pečat, znak i suhi žig čiji se izgled, sadržaj i način korišćenja utvrđuje statutom.

(3) Na odredbe statuta koje se odnose na pitanja iz stavka (1) i (2) ovog članka Vlada daje zasebnu suglasnost.

Članak 21.
(Osnivanje i obavljanje djelatnosti) (1) Visokoškolsku

ustanovu može osnovati domaće ili strano pravno ili fizičko lice.

¹⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- (2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača, u kom slučaju se međusobni odnosi utvrđuju ugovorom.
- (3) Visokoškolsku ustanovu može osnovati Distrikt na prijedlog Vlade, samostalno ili zajedno sa drugim fizičkim ili pravnim licima.
- (4) Na prijedlog Vlade, Skupština može proglasiti privatnu visokoškolsku ustanovu od zasebnog interesa za Distrikt, u kom slučaju se međusobna prava i obveze između Distrikta i visokoškolske ustanove od zasebnog interesa za Distrikt utvrđuju ugovorom koji potvrđuje Skupština. (5) Visokoškolske ustanove osnivaju se i obavljaju djelatnost sukladno sa zakonom, Programom razvoja visokog obrazovanja i Standardima i normativima.
- (6) Visokoškolska ustanova može organizirati smještaj i ishranu studenata sukladno sa zakonom i osnivačkim aktom.

Članak 22.
(Javnost rada)

- (1) Rad visokoškolske ustanove je javan.
- (2) Visokoškolske ustanove uživaju slobodu u nastavnom i znanstvenoistraživačkom radu unutar svojih licenci, bez miješanja javnih organa vlasti.

Članak 23.
(Imovina visokoškolske ustanove)

- (1) Visokoškolska ustanova stječe imovinu, upravlja njome i koristi je sukladno sa zakonom.
- (2) Imovina visokoškolske ustanove obezbijedena od osnivača za osnivanje i rad visokoškolske ustanove imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
- (3) Imovina visokoškolske ustanove stečena darom i zavještanjem je svojina visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.
- (4) Sredstva za rad visokoškolske ustanove mogu se koristiti samo za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.
- (5) Nepokretna imovina visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt ne može se otuđivati, prenositi, ustanovljavati terete ili na drugi način s njom raspolagati, bez prethodno pribavljene suglasnosti Skupštine.
- (6) Visokoškolska ustanova samostalno upravlja fondacijama, odnosno fondovima i zadužbinama koji su joj povjereni, sukladno sa zakonom.
- (7) Imovina visokoškolske ustanove ne može biti iskorišćena u cilju promjene statusa visokoškolske ustanove ili uzurpacije prava osnivača od strane drugih subjekata ili same visokoškolske ustanove.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK OSNUTKA, STATUSNE IZMJENE, TRANSFORMACIJA, REORGANIZACIJA I UKIDANJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 24.
(Podnošenje zahtjeva za osnivanje)

- (1) Osnivač visokoškolske ustanove Odjelu podnosi zahtjev za osnivanje visokoškolske ustanove. (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovog članka osnivač je obvezan dostaviti prijedlog elaborata o opravdanosti osnutka visokoškolske ustanove (u daljnjem tekstu: Elaborat).
- (3) Odjel obavještava osnivača visokoškolske ustanove o urednosti i usklađenosti sa zakonom dostavljenog zahtjeva i određuje rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Članak 25.
(Elaborat o osnutku visokoškolske ustanove)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada za ustanovu koju osniva Distrikt, usvaja Elaborat.

(2) Elaborat obvezno sadrži: podatke o osnivaču, sjedište i naziv, ciljeve, dužinu trajanja studija, predviđene organizacione jedinice koje bi bile u sastavu visokoškolske ustanove, nastavni plan i program, pravila studiranja, akademske titule, znanstvena i stručna zvanja koja se stječu po završetku studija, opće i posebne uvjete utvrđene Standardima i normativima, financijska sredstva potrebna za ispunjenje tih uvjeta, godišnju cijenu koštanja studija i način obezbjeđenja financijskih sredstava za rad visokoškolske ustanove.

Članak 26.

(Donošenje odluke o opravdanosti osnutka visokoškolske ustanove)

(1) Nakon dostavljanja urednog zahtjeva iz članka 24. ovog Zakona, Odjel donosi poseban akt kojim obrazuje povjerenstvo stručnjaka radi razmatranja zahtjeva i davanja stručnog mišljenja o opravdanosti osnutka visokoškolske ustanove.

(2) Povjerenstvo stručnjaka iz stavka (1) ovog članka, koja broji najmanje pet članova, obrazuje Odjel iz reda istaknutih znanstvenih radnika i stručnjaka za odgovarajuće znanstvenonastavne, odnosno umjetničkonastavne oblasti, predstavnika osnivača visokoškolske ustanove u osnutka i predstavnika Odjela.

(3) Na osnovu stručnog mišljenja povjerenstva stručnjaka, Vlada utvrđuje prijedlog odluke i dostavlja ga Skupštini na razmatranje i usvajanje.

(4) Odluka Skupštine o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove je konačna, a Odjel je dužan da je dostavi osnivaču.

(5) Protiv odluka Skupštine iz stavka (4) ovog članka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Članak 27.

(Imenovanje i rad povjerenstva matičara)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada za ustanovu koju osniva Distrikt, nakon dobijanja pozitivne odluke iz članka 26. stavak (4) imenuje povjerenstvo matičara i utvrđuje rok za podnošenje izvješća.

(2) Povjerenstvo matičara obavlja slijedeće poslove:

- a) donosi nastavni plan i nastavne programe;
- b) donosi opći akt o pravilima studiranja;
- c) objavljuje natječaj i vrši odabir akademskog osoblja za sve uže nastavne, znanstvene, odnosno umjetničke oblasti ili nastavne predmete i za predviđene studentske godine sukladno sa Standardima i normativima i jedinstvenim kriterijima za odabir u akademska zvanja;
- d) utvrđuje prijedlog statuta;
- e) objavljuje natječaj i vrši odabir članova upravnog odbora;
- f) predlaže broj studenata za upis u prvu studentsku godinu;
- g) prati proces ispunjavanja ostalih uvjeta neophodnih za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove koja se osniva;
- h) dostavlja osnivaču izvješće o ispunjenosti uvjeta potrebnih za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove koja se osniva, sa obrazloženim kalendarom aktivnosti za donošenje osnivačkog akta, rokom za provjeru uvjeta za početak rada i daljnji rad i sa datumom početka rada visokoškolske ustanove koja je u osnutku;

(3) Sastav i rad povjerenstva matičara uređuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjela.

Članak 28.

(Akt o osnutku visokoškolske ustanove)

- (1) Kada osnivač pozitivno ocijeni izvješće povjerenstva matičara, donosi akt o osnutku visokoškolske ustanove.
- (2) Aktom o osnutku visokoškolske ustanove utvrđuje se:
- a) naziv osnivača;
 - b) naziv i sjedište visokoškolske ustanove;
 - c) djelatnost visokoškolske ustanove;
 - d) iznos i sredstva za osnutak i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja;
 - e) izvori i način obezbjeđivanja sredstava za rad visokoškolske ustanove;
 - f) međusobna prava i obveze između osnivača i visokoškolske ustanove;
 - g) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad приходima;
 - h) prava, obveze i odgovornost visokoškolske ustanove u pravnom prometu;
 - i) lice koje do imenovanja organa rukovođenja predstavlja i zastupa visokoškolsku ustanovu i njegova ovlašćenja i odgovornosti;
 - j) rok za donošenje statuta visokoškolske ustanove, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja visokoškolske ustanove;
 - k) druga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove.

Članak 29

(Rješenje o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i početak rada)

- (1) Voditelj Odjela imenuje povjerenstvo koje ispituje uvjete za osnivanje i početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.
- (2) Članovi povjerenstva iz stavka 1 ovog članka imenuju se s liste stručnjaka utvrđene sukladno članku 49 Okvirnog zakona.
- (3) Na temelju pozitivne ocjene povjerenstva iz stavka 1 ovog članka, Odjel donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.
- (4) Rješenje iz stavka 3 ovog članka je upravni akt protiv koga nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. (5) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u registar pravnih osoba kod nadležnog suda (u daljnjem tekstu: Sudski registar), čime stječe status pravne osobe.
- (6) Nakon donošenja rješenja iz stavka 3 ovog članka i akta o osnivanju, na zahtjev visokoškolske ustanove, Odjel izdaje licenciju sukladno članku 36 ovog zakona.
- (7) Nakon dobivanja licencije iz stavka 6 ovog članka Odjel vrši upis visokoškolske ustanove u Registar visokoškolskih ustanova.
- (8) Postupak rada povjerenstva iz stavka 1 ovog članka propisuje se pravilnikom koji donosi voditelj Odjela.¹⁵

Članak 30.

(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Distrikta)

- (1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Distrikta¹⁶ može organizirati studij na području Distrikta, uz prethodnu suglasnost osnivača i odluku Skupštine, kojom se utvrđuje da li postoji opravdanost za organiziranjem takvog studija.
- (2) Odluka Skupštine iz stavka (1) ovog članka provodi se po postupku definiranim člankom 24, 25 i 26 ovog Zakona.
- (3) Licenciranje visokoškolske ustanova iz stavka (1) provodi se sukladno sa člankom 29. ovog Zakona.¹⁷
- (4) Vlada daje prethodnu suglasnost na odluku o upisu studenata u prvu godinu dodiplomskog studija visokoškolskoj ustanovi iz stavka (1) ovog članka.

¹⁵ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

¹⁶ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

¹⁷ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

(5) Nadležna inspekcija zabranjuje rad po službenoj dužnosti visokoškolskoj ustanovi koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Distrikta suprotno odredbama ovog članka.

Članak 31.

(Organiziranje zajedničkih, interdisciplinarnih, multidisciplinarnih i specijalističkih studija)

- (1) Sveučilište može organizirati studij za sva tri ciklusa studija u suradnji sa domaćom ili inostranom visokoškolskom ustanovom.
- (2) Visoka škola može organizirati studij prvog ciklusa studija u suradnji sa domaćom ili inostranom visokoškolskom ustanovom.
- (3) U organiziranju studija iz stavka (1) i (2) ovog članka, visokoškolska ustanova može realizirati program za stjecanje dvojnih ili zajedničkih diploma.

Članak 32.

(Statusne promjene i prestanak rada visokoškolske ustanove)

- (1) Statusne promjene i prestanak rada visokoškolske ustanove vrše se sukladno sa zakonom.
- (2) Visokoškolska ustanova može, sukladno sa zakonom, proširiti djelatnost, promijeniti naziv i sjedište, kao i vršiti statusne promjene.
- (3) Osnivanje novog fakulteta, akademije, instituta, studija i odsjeka kao organizacione jedinice na visokoškolskoj ustanovi koja je upisana u registre, obavlja se na način i po postupku propisanom za osnutak visokoškolskih ustanova.
- (4) Statusne promjene se obavljaju na način i po postupku predviđenom za osnutak visokoškolske ustanove, a na osnovu zahtjeva i elaborata na koji je suglasnost dao osnivač visokoškolske ustanove.
- (5) Elaborat iz stavka (4) ovog članka, koji sadrži elemente propisane u članku 25. ovog Zakona, visokoškolska ustanova podnosi osnivaču.
- (6) Visokoškolska ustanova prestaje sa radom:
 - a) ako prestanu da postoje uvjeti za obnašanja djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - b) ako je visokoškolskoj ustanovi izrečena mjera zabrane obnašanja djelatnosti zbog toga što ne ispunjava uvjete propisane zakonom, a u roku nije otklonila te nedostatke;
 - c) ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavnost upisa u sudski registar;
 - d) ako se prestane baviti djelatnošću visokog obrazovanja kao temeljnom djelatnošću;
 - e) ako nastupe statusne izmjene;
 - f) ako više ne postoji potreba za obnašanjem djelatnosti visokoškolske ustanove;
 - g) u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnutku visokoškolske ustanove.
- (7) Odluku o prestanku rada visokoškolske ustanove donosi osnivač o čemu je obavezan obavijestiti Odjel, u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.
- (8) Visokoškolska ustanova koja prestaje sa radom obvezna je osigurati finansijska sredstva za završetak studija kod druge odgovarajuće akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove za sve svoje studente upisane prije donošenja odluke o prestanku rada.
- (9) U slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove odgovornost osnivača je da osigura trajno čuvanje javnih isprava, arhiva i druge dokumentacije sukladno sa zakonom.

Članak 33.

(Provjera ispunjavanja uvjeta rada visokoškolske ustanove upisane u Registar)

- (1) Odjel sukladno sa zakonom, a najmanje jedanput u pet godina vrši provjeru ispunjavanja uvjeta za rad visokoškolske ustanove upisane u Registar.
- (2) Ako se utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno organizaciona jedinica visokoškolske ustanove, ne ispunjava uvjete propisane zakonom i podzakonskim aktima, odlukama i preporukama Agencije, Odjel određuje primjeren rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.
- (3) Visokoškolska ustanova ne može vršiti prijem i upis studenata niti obnašati druge aktivnosti koje su uvjetovane otklanjanjem utvrđenih nedostataka dok:
 - a) traje rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka iz stavka (2) ovog članka;
 - b) ne dobije rješenje kojim se potvrđuje da su utvrđeni nedostaci otklonjeni.

„(4) Ukoliko visokoškolska ustanova u roku iz stavka 2 ovog članka ne ukloni utvrđene nedostatke, Odjel donosi rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.“¹⁸

„(5) Rješenje iz stavka 4 ovog članka je upravni akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.“¹⁹

¹⁸ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

(6) Pravomoćno rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti Odjel dostavlja osnivaču, nadležnom sudu koji vodi Sudski registar i Agenciji radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.“²⁰

DIO PETI - AKREDITACIJA, LICENCIRANJE I OSIGURANJE KVALITETA

„Članak 34 (Akreditacija)

- (1) Visokoškolske ustanove se akreditiraju po osnovi institucionalne i programske akreditacije.**
- (2) Institucionalna akreditacija visokoškolskih ustanova formalna je potvrda o ispunjenosti Kriterija i minimalnih standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova koje utvrđuje Agencija.**
- (3) Programska akreditacija je formalna potvrda ispunjenosti Kriterija i minimalnih standarda za akreditaciju studijskih programa koje utvrđuje Agencija.**
- (4) Rješenje o institucionalnoj i programskoj akreditaciji donosi voditelj Odjela, nakon provedene neovisne vanjske ocjene kvalitete i preporuke Agencije.“²¹**

„Članak 34a (Faze akreditacije)

- (1) Akreditacija se provodi u tri faze:**
 - a) samovrednovanjem od visokoškolske ustanove;**
 - b) vanjskom provjerom, koju provodi povjerenstvo stručnjaka;**
 - c) donošenjem odluke o akreditaciji.**
- (2) Postupak akreditacije provodi se za visokoškolske ustanove i studijske programe.“²²**

Članak 34b (Povjerenstvo stručnjaka i Pravilnik)

- (1) Licencirana visokoškolska ustanova podnosi zahtjev za akreditaciju Odjelu nakon provedenog postupka samovrednovanja i osiguranja kvalitete sukladno članku 39 ovog zakona. Nakon prijama zahtjeva i provjere njegove urednosti, Odjel predlaže Agenciji stručnjake za akreditaciju s utvrđene liste stručnjaka.**
- (2) Neovisno Povjerenstvo stručnjaka, koje imenuje Agencija, provjerava ispunjenost kriterija o institucionalnoj i programskoj akreditaciji visokoškolske ustanove iz članka 34 ovog zakona, sukladno pravilniku koji donosi voditelj Odjela.“²³**

¹⁹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

²⁰ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

²¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

²² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

²³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

**„Članak 35
(Zahtjev za izdavanje, postupak, provedba i dodjela akreditacije)**

- (1) Zahtjev za dodjelu akreditacije podnosi se Odjelu.
- (2) Po zahtjevu iz stavka 1 ovog članka voditelj Odjela donosi rješenje kojim: a) dodjeljuje akreditaciju; b) odbija dodjelu akreditacije; c) dodjeljuje uvjetnu akreditaciju s rokom za otklanjanje nedostataka koji ne može biti dulji od godinu dana; d) oduzima akreditaciju.
- (3) Rješenje iz stavka 2 ovog članka je upravni akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (4) Visokoškolska ustanova kojoj je dodijeljena uvjetna akreditacija obvezna je, najkasnije do isteka roka iz stavka 2 točke c) ovog članka, Odjelu dostaviti izvješće s potrebnim dokazima da su utvrđeni nedostaci otklonjeni sukladno zakonu.
- (5) Akreditacija se izdaje najdulje na četiri godine, nakon čega se provodi ponovna akreditacija.
- (6) Ponovni zahtjev za akreditaciju može se podnijeti po isteku roka od godinu dana od donošenja rješenja kojim je odbijena dodjela akreditacije.
- (7) Rješenje o akreditaciji mora biti objavljeno na web-stranici Vlade i upisano u Registar.
- (8) Zahtjev za izdavanje akreditacije, način i postupak provedbe i dodjele akreditacije bliže se uređuju pravilnikom iz članka 34b ovog zakona.“²⁴

**Članak 36.
(Licencija)**

- (1) Licencija je dozvola za rad kojom se visokoškolskoj ustanovi odobrava obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta, koja se donosi u formi rješenja.
- (2) Postupak licenciranja provodi Odjel na zahtjev visokoškolske ustanove.
- (3) U postupku licenciranja utvrđuje se jesu li ispunjeni minimalni prostorni, kadrovski i drugi materijalno-tehnički uvjeti za obavljanje nastavnog, znanstveno-istraživačkog i umjetničkog rada, utvrđeni Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta.
- (4) Licencijom se utvrđuju vrsta visokoškolske ustanove, studijski programi, maksimalan broj studenata koji se mogu upisati na studijske programe sva tri ciklusa i stupnja, odnosno diplome koje visokoškolske ustanove mogu dodjeljivati.
- (5) Rješenje je upravni akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja.
- (6) Visokoškolska ustanova može početi s radom, odnosno obavljati svoju djelatnost nakon dobivanja licencije.
- (7) Pravilnik kojim se utvrđuje postupak licenciranja visokoškolskih ustanova donosi voditelj Odjela.“²⁵

**Članak 37.
(Oduzimanje licencije)**

- (1) Ako se u postupku nadzora utvrdi da je visokoškolska ustanova prestala ispunjavati neki od uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, voditelj Odjela donosi rješenje kojim oduzima licenciju.
- (2) Ako se utvrđeni nedostaci mogu otkloniti bez bitnih posljedica na kvalitetu studija u rješenju iz stavka 1 ovog članka određuje se rok u kojem je visokoškolska ustanova dužna otkloniti utvrđene nedostatke.
- (3) Rok iz stavka 2 ovog članka ne može biti dulji od šest mjeseci.
- (4) Do donošenja rješenja kojim se utvrđuje da su nedostaci otklonjeni visokoškolska ustanova ne može:

²⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

²⁵ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- a) vršiti prijam i upis studenata;
 - b) obavljati druge aktivnosti koje su uvjetovane otklanjanjem nedostataka.
- (5) Protiv rješenja iz stavka 1 ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.“²⁶

Članak 38.
(Oduzimanje licencije)

²⁶ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- ((1) Odjel može donijeti rješenje o oduzimanju institucionalne akreditacije visokoškolskoj ustanovi u slučaju da visokoškolska ustanova:**
- a) više ne zadovoljava uvjete i kriterije na temelju kojih je dodijeljena akreditacija;**
 - b) u ostavljenom roku nije ispunila obveze iz uvjetne akreditacije.**
- (2) Akreditacija studijskog programa dodijeljena visokoškolskoj ustanovi može biti oduzeta za sva tri ciklusa studija:**
- a) u slučaju oduzimanja licencije;**
 - b) u slučaju oduzimanja institucionalne akreditacije;**
 - c) u svim drugim slučajevima propisanim zakonom.**
- (3) U slučaju oduzimanja akreditacije visokoškolska ustanova može nakon 12 mjeseci ponovno podnijeti zahtjev za izdavanje akreditacije.**
- (4) Rješenje doneseno sukladno stavcima 1 i 2 ovog članka je upravni akt protiv koga nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.²⁷**

Članak 39.

(Samovrijednovanje i osiguranje kvaliteta)

- (1) Senat visokoškolske ustanove donosi akt o politici osiguranja kvaliteta i metode samovrijednovanja za sva tri studijska ciklusa.
- (2) Visokoškolske ustanove su dužne razviti vlastite sisteme osiguranja kvaliteta kako bi osigurali kvalitetu i realiziranje svoje misije.
- (3) Visokoškolska ustanova provodi kontinuirano postupak samovrijednovanja i ocjene kvaliteta svojih studijskih programa, nastave i uvjeta rada, po pravilu na kraju školske godine, a najviše u intervalima od tri školske godine.
- (4) Postupak iz stavka (3) ovog članka visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice provode sukladno sa statutom, odnosno općim aktom visokoškolske ustanove i metodama samovrijednovanja koje utvrđuje senat.
- (5) U postupku samovrijednovanja razmatra se i ocjena studenata.
- (6) Izvješće o samovrijednovanju i ocjeni kvaliteta objavljuje se tako da bude dostupan akademskom osoblju i studentima u toj visokoškolskoj ustanovi.
- (7) Na zahtjev Odjela, odnosno Agencije, visokoškolska ustanova dostavlja informaciju o postupku i rezultatima samovrijednovanja i ocjene kvaliteta kao i druge podatke od značaja za ocjenu i osiguranje kvaliteta.

Članak 40.

(Interne evaluacije)

Visokoškolska ustanova izvodi periodične interne evaluacije sukladno sa trajanjem nastavnih ciklusa utvrđenih ovim zakonom i statutom.

Članak 41.

(Uspostavljanje informacijskog sustava)

Visokoškolska ustanova uspostavlja informacijski sustav kojim se osigurava realiziranje mjera politike osiguranja kvalitete i stalni pristup informacijama o:

- a) progresu i uspješnosti studenata;
- b) uposlenosti diplomiranih studenata;
- c) zadovoljstvu studenata nastavnim programima;
- d) efektivnosti nastavnog osoblja;
- e) strukturi studentske populacije;

²⁷ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- f) raspoloživim nastavnim resursima i njihovoj cijeni;
- g) indikatorima performansi ustanove;
- h) drugim elementima bitnim za osiguranje kvalitetaevisokog obrazovanja.

DIO ŠESTI – STATUT VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Članak 42.

(Statut visokoškolske ustanove)

- (1) Statut je osnovni akt visokoškolske ustanove kojim se uređuje organiziranje, način rada, upravljanje, rukovođenje i druga pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove. (2) Statut donosi senat uz prethodno mišljenje upravnog odbora visokoškolske ustanove.
- (3) Statut visokoškolske ustanove je usaglašen sa ovim zakonom.
- (4) Nakon usvajanja statuta, visokoškolska ustanova dostavlja statut sa mišljenjem upravnog odbora Odjelu radi pribavljanja rješenja o usklađenosti statuta sa zakonom.
- (5) Šef Odjela je obavezan u roku od 60 dana od prijema zahtjeva donijeti rješenje o sukladnosti statuta visokoškolske ustanove sa zakonom, a ukoliko se Odjel ne izjasni u propisanom roku, smatra se da je statut sukladan sa zakonom.
- (6) Ukoliko utvrdi da statut nije sukladan sa zakonom Odjel odbija zahtjev, a u obrazloženju rješenja daje upute za otklanjanje nedostataka.
- (7) Postupak iz stavka (4) ovog članka provodi se i u slučaju izmjena i dopuna statuta.

Članak 43.
(Sadržaj Statuta)

Statut visokoškolske ustanove obvezno sadrži odredbe kojima se regulira slijedeća pitanja:

- a) organiziranje visokoškolske ustanove;
- b) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove;
- c) pravila za odabir članova upravnog odbora koje imenuje senat;
- d) organizacija nastavnog, znanstvenonastavnog, umjetničkog, umjetničkonastavnog znanstvenoistraživačkog rada, kao i način organiziranja i realiziranja studijskih programa;
- e) pravila studiranja i prava studenata;
- f) odabir u akademska zvanja;
- g) način implementacije ECTS;
- h) kriteriji za dodjelu akademskih titula;
- i) obveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;
- j) akademska, financijska i druga ovlaštenja visokoškolske ustanove i organizacionih jedinica u pravnom prometu;
- k) organiziranje i nadležnost organizacionih jedinica;
- l) način realiziranja statusnih promjena i obrazovanja novih organizacionih jedinica i studijskih odsjeka;
- m) način ostvarivanja prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;
- n) način uspostave i rad studentskog predstavničkog organa;
- o) kriterije za provođenje procesa interne evaluacije studijskih ili nastavnih programa i rada akademskog osoblja, te primjene rezultata provedene evaluacije;
- p) pribavljanje vanjske ocjene kvaliteta studija na visokoškolskoj ustanovi;
- q) vrste, djelokrug i način organiziranja rada organa visokoškolske ustanove;
- r) oblik i nivo učešća studenata u radu organa visokoškolske ustanove;
- s) način izjašnjavanja i donošenja odluka organima o pojedinim pitanjima;
- t) odgovornost studenata i akademskog osoblja prema društvenoj zajednici;
- u) druga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove sukladno sa zakonom i osnivačkim aktom.

DIO SEDMI - ORGANIZIRANJE SVEUČILIŠTE

Članak 44.
(Vrste organizacionih jedinica)

- (1) Sveučilište može imati organizacione jedinice kao što su: fakulteti, akademije, visoke škole, znanstvenoistraživački instituti i druge, koje izvode nastavni, znanstvenoistraživački i umjetnički rad u jednom ili više obrazovnih i znanstvenih područja.
- (2) Radi komercijalizacije rezultata znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada, univerzitet može osnovati svoje organizacione jedinice, u čijem radu mogu učestvovati i studenti

(3) Organizacione jedinice iz stavka (2) ovog članka mogu biti: centar za transfer tehnologija, inovacioni centar, poslovno-tehnološki park, inženjerski biro, radionice, umjetnički sastavi, galerije, TV stanice, radio i drugo.

(4) Organiziranje, ovlaštenje i nadležnost organizacionih jedinica sveučilišta kao i njegovih podorganizacionih jedinica bliže se uređuje osnivačkim aktom i statutom.

Članak 45.

(Statusne promjene organizacionih jedinica)

(1) Osnivanje, statusna promjena i prestanak organizacionih jedinica sveučilišta vrši se na temelju elaborata.

(2) Elaborat iz stavka (1) ovog članka o osnivanju i statusnoj promjeni organizacione jedinice sadrži činjenice koje sadrži elaborat iz članka 25. ovog zakona.

(3) Elaborat iz stavka (1) ovog članka za univerzitet koji osniva Distrikt, usvaja Vlada na prijedlog senata.

(4) U slučaju pozitivne ocjene elaborata, odluku o osnivanju organizacione jedinice visokoškolske ustanove donosi upravni odbor.

Članak 46.

(Ovlaštenja u pravnom prometu)

(1) Organizacione jedinice sveučilišta mogu imati određena ovlaštenja u pravnom prometu kao i zaseban obračun rezultata poslovanja, sukladno sa osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Organizacione jedinice iz stavka (1) ovog članka mogu istupati u pravnom prometu pod nazivomsveučilišta u čijem su sastavu i svojim nazivom, sukladno sa statutom.

(3) Statutom visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt utvrđuje se obim akademskih i finansijskih ovlaštenja organizacionih jedinica i preuzimanja odgovornosti unutar ustanove i to tako da se precizno vode i odrede prihodi i rashodi svih organizacionih jedinica, kao i pitanja u svezi sa otvaranjem njihovog računa, način nastupanja na tržištu, način raspolaganja sredstvima koje organizacione jedinice ostvare na tržištu, donacijama ili na drugi način izvanproračunskog financiranja.

DIO OSMI – ORGANI VISOKOŠKOLSKE USTANOVE I ORGANIZACIONIH JEDINICA

Članak 47.

(Organi visokoškolske ustanove)

(1) Organi sveučilišta su: upravni odbor, senat i rektor.

(2) Organi visoke škole kao visokoškolske ustanove su: upravni odbor, senat i ravnatelj.

(3) Visokoškolska ustanova može imati i druge stručne, savjetodavne i organe nadzora čije se osnivanje, nadležnost, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja kao i način rada i odlučivanja, uređuje statutom.

Članak 48.

(Upravni odbor)

Organ upravljanja visokoškolskom ustanovom je upravni odbor.

Članak 49.

(Sastav, broj, mandat i izuzeće)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima između sedam i jedanaest članova i čine ga predstavnici akademskog osoblja i osnivača.

- (2) Najmanje jednu trećinu članova upravnog odbora visokoškolske ustanove imenuje osnivač, a ostale imenuje senat sukladno sa osnivačkim aktom i statutom, u javnoj i transparentnoj proceduri javnog natječaja.
- (3) Mandat članova upravnog odbora je četiri godine.
- (4) Rektor, prorektor, rukovoditelj organizacione jedinice sveučilišta i članovi senata visokoškolske ustanove ne mogu biti članovi upravnog odbora te visokoškolske ustanove.
- (5) Odabir i imenovanje članova upravnog odbora koje imenuje senat bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Članak 50.

(Prijevremeno razrješenje člana upravnog odbora)

- (1) Senat i osnivač za privatnu visokoškolsku ustanovu, a senat i Vlada za visokoškolsku ustanovu koju osniva Distrikt, mogu razriješiti člana upravnog odbora kojeg su imenovali i prije vremena na koje je imenovan:
- ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
 - ako se utvrdi da ima osobne ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima visokoškolske ustanove (sukob interesa);
 - ako svojim radom povrijedi ugled dužnosti koju obavlja;
 - na njegov osobni zahtjev;
 - ako ne ispunjava dužnost člana upravnog odbora u periodu utvrđenom statutom;
 - u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, drugim propisom, osnivačkim aktom i statutom. (2)
- Prijevremeno razrješenje članova upravnog odbora bliže se uređuje osnivačkim aktom i statutom ustanove.

Članak 51.

(Djelokrug poslova upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

- daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove te donosi opći akt o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druge opće akte sukladno sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- donosi odluku o osnivanju drugih pravnih lica i organizacionih jedinica sukladno sa zakonom i statutom;
- utvrđuje planove financiranja i razvoja;
- donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove;
- donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
- usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora, odnosno ravnatelja u domenu finansijskog poslovanja;
- rješava pitanja odnosa sa osnivačem;
- odlučuje o korišćenju sredstava za rad sukladno sa statutom;
- odgovara osnivaču za rezultate rada visokoškolske ustanove;
- odlučuje o prigovoru uposlenika na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stupnju odlučivali o pravima, obvezama i odgovornostima uposlenika iz radnog odnosa;
- najmanje jedanput godišnje podnosi osnivaču izvješće o poslovanju visokoškolske ustanove;
- obavlja i druge poslove sukladno sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

Članak 52.

(Senat)

(1) Senat je najviše izborno akademsko tijelo koje se bira sukladno sa statutom, na način kojim se osigurava zastupljenost akademskog osoblja sa svih znanstvenonastavnih jedinica sveučilište i različitih područja znanosti i umjetnosti i studenata.

(2) Najmanje 15% članova senata su studenti predstavnici iz svakog ciklusa koje bira studentski predstavnički organ.

(3) Senat uspostavlja tijela po znanstvenim grupacijama, a način uspostavljanja tih organa bliže se uređuje statutom.

Članak 53.

(Nadležnost Senata)

(1) Senat visokoškolske ustanove nadležan je da:

- a) odlučuje o svim akademskim pitanjima;
- b) odlučuje o pitanjima nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;
- c) donosi statut visokoškolske ustanove;
- d) donosi etički kodeks, kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju, objavljivanju znanstvenih rezultata, odnosu prema intelektualnoj svojini, odnosima između nastavnika i suradnika i drugih uposlenih i studenata;
- e) donosi opće akte sukladno sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- f) donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskog, postdiplomskog i doktorskog studija;
- g) bira rektora i prorektora sveučilišta, odnosno ravnatelja visoke škole;
- h) bira akademsko osoblje na prijedlog znanstvenonastavnog vijeća, odnosno vijeća organizacione jedinice;
- i) imenuje povjerenstvo u postupku sticanja doktorata znanosti;
- j) dodjeljuje počasna zvanja "profesor emeritus" i "počasni doktor znanosti";
- k) podnosi prijedlog upravnom odboru za organiziranja, statusnu promjenu i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica sveučilišta;
- l) odobrava razvojne i organizacione planove;
- m) imenuje stalne ili privremene organe, radne grupe, komitete, grupe za praćenje kvalitete rada i slično;
- n) propisuje odredbe kojima se regulira rad organa koja imenuje senat;
- o) utvrđuje upisnu politiku;
- p) obavlja druge poslove sukladno sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa organizacionih jedinica kao i drugih organa ustanove i predstavničkog organa studenata.

(3) Broj članova, sastav, način izbora i razrješenja i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

Članak 54.

(Rektor sveučilišta i ravnatelj visoke škole kao visokoškolske ustanove)

(1) Sveučilištem rukovodi rektor, a visokom školom ravnatelj visoke škole, sukladno sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Za rektora može biti izabran nastavnik u znanstvenonastavnom zvanju redovnog profesora koji ispunjava uvjete za to zvanje na sveučilištu na kojem se prijavljuje i koji se na tom sveučilištu nalazi u radnom odnosu na neodređeno vrijeme.

(3) Za ravnatelja visoke škole kao visokoškolske ustanove može biti izabrano lice koje ispunjava uvjete za nastavnika te visoke škole.

Članak 55.

(Odabir i razrješenje rektora i ravnatelja visoke škole kao visokoškolske ustanove)

(1) Postupak odabira i razrješenja i razlozi za smjenu rektora sveučilišta, odnosno ravnatelja visoke škole kao visokoškolske ustanove utvrđuju se osnivačkim aktom i statutom.

(2) Rektora sveučilišta i ravnatelja visoke škole kao visokoškolske ustanove koje osniva Distrikt, bira i razrješava senat tajnim glasovanjem većinom glasova ukupnog broja članova.

(3) Mandat rektora i ravnatelja visoke škole koji osniva Distrikt traje četiri godine i može biti ponovo izabran.

(4) Postupak izbora rektora sveučilišta i ravnatelja visoke škole koje osniva Distrikt, vrši se na osnovu javnog natječaja i osigurava poštivanje načela, zakonitosti, kvalitete, otvorenosti i transparentnosti.

Članak 56.

(Djelokrug poslova rektora i ravnatelja visoke škole)

Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole kao visokoškolske ustanove obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

- a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
- b) organizira i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada visokoškolske ustanove;
- c) predlaže opće akte i donosi pojedinačne akte sukladno sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- d) predlaže upravnom odboru i senatu mjere za unapređenje rada visokoškolske ustanove;
- e) predlaže upravnom odboru mjere za efektno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
- f) predlaže upravnom odboru, senatu i osnivaču temelje planova rada i razvoja visokoškolske ustanove;
- g) predlaže upravnom odboru unutarnje organiziranje i sistematiziranje radnih mjesta;
- h) imenuje i razrješava dekana;
- i) izvršava odluke upravnog odbora i drugih organa visokoškolske ustanove;
- j) odlučuje o korišćenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
- k) odlučuje o pravima, obvezama i odgovornostima uposlenika iz radnog odnosa;
- l) podnosi upravnom odboru izvješće o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove;
- m) naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana;
- n) učestvuje u radu Rektorske konferencije BiH;
- o) obavlja i druge poslove sukladno sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

Članak 57.

(Odgovornost rektora i ravnatelja visoke škole)

(1) Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovaraju senatu, a u domenu poslovanja upravnom odboru.

(2) Rektor, odnosno ravnatelj jednom godišnje podnose senatu i upravnom odboru izvješće o svom radu.

Članak 58.

(Prijevremeno razrješenje rektora i ravnatelja visoke škole kao visokoškolske ustanove)

(1) Rektor, odnosno ravnatelj može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan:

- a) na osobni zahtjev;
- b) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
- c) ako se utvrdi da ima osobne ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima visokoškolske ustanove i u drugom slučaju postojanja sukoba interesa;
- d) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Prijedlog za prijevremeno razrješenje rektora privatne visokoškolske ustanove može dati osnivač.
(3) Prijedlog za prijevremeno razrješenje rektora visokoškolske ustanove koji osniva Distrikt može dati Vlada.

(4) Prijedlog za prijevremeno razrješenje rektora privatne ili visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt mogu dati: najmanje tri nastavnoznanstvena, odnosno umjetničkonastavna vijeća ili nadpolovična većina članova upravnog odbora.

(5) Postupak za prijevremeno razrješenje rektora i ravnatelja uređuje se statutom visokoškolske ustanove.

Članak 59.

(Obustavljanje opšćeg i pojedinačnog akta)

(1) Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole dužan je obustaviti od izvršenja općti akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u suglasnosti sa Ustavom ili Statutom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ili je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i o tome obavijestiti Odjel.

(2) Rektor je dužan upozoriti dekana i ostale rukovoditelje na sveučilištu na protivzakonitost ili protivstatutarnost njihovih planiranih ili donesenih odluka, i o tome obavijestiti senat i nastavnoznanstveno, odnosno umjetničkonastavno vijeće organizacione jedinice.

Članak 60.

(Organi organizacionih jedinica sveučilišta)

Organi fakulteta, akademije i visoke škole kao organizacione jedinice sveučilišta su:

- a) znanstvenonastavno, odnosno umjetničkonastavno vijeće;
- b) dekan.

Članak 61.

(Znanstvenonastavno i umjetničkonastavno vijeće)

(1) Znanstvenonastavno, odnosno umjetničkonastavno vijeće je akademski organ organizacione jedinice i čine ga nastavnici i utvrđen broj suradnika koji su u stalnom radnom odnosu na visokoškolskoj ustanovi koji učestvuju u znanstvenonastavnom procesu organizacione jedinice, kao i studenti odabrani od studentskog predstavničkog organa, sukladno sa statutom visokoškolske ustanove.

(2) Znanstvenonastavno, odnosno umjetničkonastavno vijeće:

- a) predlaže nastavni plan i program za organizacionu jedinicu kao dio integralnog nastavnog plana i programa visokoškolske ustanove;
- b) donosi odluke o akademskim, znanstvenim, umjetničkim i stručnim pitanjima na nivou organizacione jedinice;
- c) obrazuje povjerenstva u postupku sticanja znanstvenog stupnja magistra i imenuje mentore i utvrđuje prijedlog povjerenstva u postupku stjecanja znanstvenog stupnja doktora znanosti i predlaže mentora;
- d) predlaže rektoru imenovanje i razrješenje dekana;
- e) imenuje i razrješava prodekana, na prijedlog dekana;
- f) odlučuje o prigovorima studenata na odluku dekana o pojedinačnim pravima, obvezama i odgovornostima;
- g) obavlja i druge poslove sukladno sa zakonom, statutom i drugim općtim aktom sveučilišta.

Članak 62.

(Dekan)

- (1) Dekan rukovodi radom i predstavlja i zastupa fakultet, akademiju ili visoku školu kao organizacionu jedinicu sveučilišta i ima prava i obveze utvrđene osnivačkim aktom i statutom.
- (2) Dekanu u radu pomažu prodekani.
- (3) Postupak, kriteriji, uvjeti za imenovanje i razlozi razrješenja dekana i prodekana, bliže se uređuju osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- (4) Radom znanstvenonastavnog vijeća rukovodi dekan fakulteta ili akademije, osim u slučajevima i odabira dekana fakulteta ili akademije, ukoliko je navedeno lice kandidat za tu funkciju.

Članak 63.

(Organi instituta i drugih organizacionih jedinica)

- (1) Institut kao organizaciona jedinica sveučilišta ima ravnatelja i stručno vijeće, a može imati i druge organe sukladno sa osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- (2) Druge organizacione jedinice sveučilišta imaju svoje organe sukladno sa statutom.

Članak 64.

(Drugi organi visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova može imati i druge organe, sukladno sa osnivačkim aktom i statutom.

DIO DEVETI – VISOKOOBRAZOVNA DJELATNOST

Članak 65.

(Način studiranja)

- (1) Visoko obrazovanje može se stjecati redovito ili učenjem na daljinu, ili kombiniranjem ova dva načina studiranja onako kako to predviđa statut visokoškolske ustanove.
- (2) Visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice u okviru svoje djelatnosti mogu obavljati znanstvenoistraživačku, umjetničku, ekspertskokonsultantsku i izdavačku djelatnost, a mogu obavljati i druge poslove iz znanstvenog, stručnog, istraživačkog i umjetničkog rada, pod uvjetom da se tim poslovima ne ugrožava kvaliteta nastave.
- (3) Visokoškolska ustanova u okviru svoje djelatnosti može realizirati programe cjeloživotnog učenja van okvira studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad, na način utvrđen općim aktom visokoškolske ustanove.
- (4) Lice koje je upisano na program iz stavka (3) ovog članka nema status studenta i nakon uspješno savladanog programa izdaje mu se uvjerenje.

Članak 66. (Organiziranje nastave za studente)

- (1) Visokoškolska ustanova je dužna organizirati predavanja i druge oblike nastave za sve studente.
- (2) Studijski program na daljinu, organizirira se sukladno sa općim aktom visokoškolske ustanove.
- (3) Bliže uvjete i način organiziranja studijskog programa na daljinu donosi senat.

Članak 67. (Ciklusi studiranja)

- (1) Visoko obrazovanje organizira se u tri ciklusa:
 - a) prvi ciklus ili dodiplomski studij vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija (the degree of Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovitog studija nakon stjecanja svjedodžbe o završenoj srednjoj školi, koji se vrijednuje sa najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova;
 - b) drugi ciklus ili postdiplomski studij vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon svršenog dodiplomskog studija i traje jednu ili dvije godine, a vrijednuje se

sa 60 odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova;

- c) treći ciklus vodi do akademskog zvanja doktora ili ekvivalenta, traje tri godine, i vrijednuje se sa 180 ECTS bodova.

(2) Jedan semestar studija vrijednuje se sa 30 ECTS bodova.

(3) Izuzetak od stavka (1) ovog članka je studij medicinske grupe znanosti u prvom ciklusu koji se vrijednuje do 360 ECTS bodova.

Članak 68. (Pravila studiranja)

(1) Detaljnija organizacija studija, trajanje studija, preporučeni udžbenici, priručnici i druga preporučena literatura na temelju koje se priprema i polaže ispit, postupak ispitivanja i ocjenjivanja, uvjeti i postupak provođenja završnog rada, isprave o studijima i druga relevantna pitanja utvrđuju se za svaki ciklus studija pravilima studiranja koja donosi Senat, a odobrava upravni odbor visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova, odnosno organizacione jedinica je obvezna prije upisa studenata u studijsku godinu na javan i transparentan način objavom na oglasnoj ploči i svojoj WEB-stranici upoznati sve studente sa pravilima studiranja, koja se tokom studijske godine ne mogu mijenjati.

Članak 69. (Studijski programi)

(1) Studij se ustrojava prema studijskom programu.

(2) Studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.

(3) U skladu sa ECTS obim nastavnih programa iznosi 60 ECTS studijskih bodova- kredita u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS studijskih bodova-kredita u jednom semestru.

(4) Broj studijskih bodova-kredita za pojedini predmet određuje se prema broju sati nastave, u obliku predavanja, vježbi ili seminara, potrebnom vremenu rada studenta na samostalnim zadacima, potrebnom vremenu za učenje kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje i potrebnom vremenu koje akademsko osoblje provodi u pružanju pomoći studentu u stjecanju potrebnog znanja.

(5) Jedan ECTS studijski bod – kredit predstavlja 25 sati ukupnog opterećenja studenta kroz sve oblike njegovog rada na određenom predmetu.

(6) Ciklusi studija i programi koji vode do akademske titule, stručnog i znanstvenog zvanja koje nudi visokoškolska ustanova fleksibilni su, tako da omogućavaju mobilnost studenata u odgovarajućim fazama, sa dodjelom ECTS bodova-kredita ili kvalifikacija, zavisno od rezultata rada koje je student ostvario.

(7) Kod utvrđivanja pravila studiranja visokoškolska ustanova osigurava poštivanje važećeg europskog sistema prijenosa bodova-kredita.

Članak 70.

(Donošenje studijskog programa)

(1) Studijski program donosi Senat sukladno sa statutom ili drugim općim aktom, a sadrži:

- a) stručni i akademski naziv i stupanj koji se stječe završetkom studija;
- b) uvjete za upis na studijski program;
- c) listu obveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovo realiziranje;
- d) bodovnu vrijednost svakog predmeta i svršenog rada iskazanu u ECTS bodovima;
- e) uvjeti za prijelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
- f) način odabira predmeta iz drugih studijskih programa;
- g) uvjete upisa u slijedeći semestar, odnosno slijedeću godinu studija i način završetka studija;
- h) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet;
- i) druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

(2) Usklađivanje studijskog programa sa organiziranjem rada i dostignućima znanosti i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.

Članak 71.
(Zajednički studijski program)

- (1) Visokoškolske ustanove mogu usvojiti zajednički studijski program koji izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova koje imaju akreditaciju za odgovarajući studijski odsjek.
- (2) Studijskim programom iz stavka (1) ovog članka stječe se zajednička diploma.

Članak 72.
(Nastavni planovi i nastavni programi)

- (1) Studij za sva tri ciklusa na visokoškolskim ustanovama se izvodi po nastavnim planovima i nastavnim programima koje svojom odlukom odobrava Senat.
- (2) Visokoškolske ustanove su obvezne u cijelini realizirati usvojene i odobrene nastavne planove i programe.
- (3) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti i ukupan broj sati predavanja, vježbi i drugih obveznih oblika nastavnog rada.
- (4) Nastavnim programom utvrđuje se sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave, polaganja ispita i drugih vidova provjere znanja, preporučeni udžbenici, priručnici i druga preporučena literatura na temelju kojim se stječu znanja, vrši priprema za polaganje ispita i vrši provjera znanja iz tog nastavnog predmeta.

Članak 73.
(Nastavni predmeti)

- (1) Nastavni predmeti tokom studiranja su po pravilu jednosemestralni.
- (2) Nastavni predmeti mogu biti: opći, stručni i izborni.
- (3) Stručni i opći predmeti su obvezni, a izborni su obvezni samo za one studente koji su ih izabrali.
- (4) Izborni predmeti se uvode u nastavni plan i program i predlažu studentu kao odabir za proširivanje stručnih znanja, naobrazbe i opće kulture.
- (5) Visokoškolska ustanova može utvrditi da neki od stručnih predmeta budu zajednički predmeti kojim se daju zajedničke stručne osnove studentima koji studiraju komplementarne znanstvene, odnosno umjetničke oblasti.
- (6) Nastava iz općih predmeta može se organizirati i na nivou sveučilišta koji ovu nastavu organizira sa matičnom organizacionom jedinicom visokoškolske ustanove za svaki predmet.
- (7) Nastava i ispiti iz određenih predmeta mogu se obavljati i na drugoj organizacionoj jedinici koja je matična za taj predmet, što se regulira statutom, odnosno drugim općim aktom visokoškolske ustanove.
- (8) Opće nastavne predmete za organizacionu jedinicu utvrđuje sveučilište, na prijedlog matične organizacione jedinice.

Članak 74.
(Postupak utvrđivanja i donošenja nastavnog plana i programa predmeta)

- (1) Nastavni plan i programe općih predmeta utvrđuje i donosi visokoškolska ustanova na prijedlog organizacione jedinice.
- (2) Nastavni plan i program ostalih predmeta utvrđuje i donosi organizaciona jedinica, uz prethodnu suglasnost sveučilišta, a što se preciznije uređuje statutom, odnosno drugim općim aktom sveučilišta.

Članak 75.
(Nastavni plan ciklusa studija)

- (1) Nastavni plan ciklusa studija sastavni je dio pravila studiranja visokoškolske ustanove koja organizira studij.

(2) Visokoškolska ustanova, koja organizira studij, obvezna je objaviti nastavne programe na način utvrđen pravilima visokoškolske ustanove.

Članak 76.
(Izmjene nastavnog plana i programa)

(1) Visokoškolska ustanova može samostalno da vrši izmjene nastavnog plana i programa najviše do 30 ECTS studijskih bodova, kredita, u tijeku trajanja jednog ciklusa studija.

(2) Izmjena nastavnog plana i nastavnih programa vrši se po istom postupku kao i njihovo donošenje.

(3) Izmjena iz stavka (2) ovog članka ne može se primjenjivati retroaktivno.

Članak 77.
(Obim studija)

(1) Obim studija izražava se zbirom ECTS bodova.

(2) Svaki nastavni predmet iz studijskog programa iskazuje se brojem ECTS bodova.

(3) Između različitih studijskih programa može se vršiti prijenos ECTS bodova. Kriteriji i uvjeti prenošenja ECTS bodova propisuju se statutom visokoškolske ustanove, odnosno sporazumom visokoškolskih ustanova.

(4) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažiranju studenta u obimu 40- satnog radnog tjedna tijekom jedne školske godine.

(5) Ukupno angažiranje studenta sastoji se od nastave u obliku predavanja, vježbi, praktikuma, seminara i drugo, samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, dragovoljnog rada u lokalnoj zajednici i ostalih vidova angažiranja.

Članak 78.
(Organiziranje studijske godine)

(1) Studijska godina se organizira u dva semestra: zimski i ljetni. (2)

Nastava u toku semestra traje 15 tjedana.

(3) Nastavnim planom studija u prvom i drugom ciklusu utvrđuje se najmanje 20, a najviše 25 sati nastave tjedno.

(4) Nastava pojedinačnih predmeta po pravilu se organizira i izvodi tijekom jednog semestra, a najdulje u tijeku dva semestra.

Članak 79.
(Organiziranje nastave)

(1) Nastava se realizira i izvodi prema utvrđenom rasporedu sati.

(2) Visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice su obvezne objaviti raspored sati iz stavka (1) ovog članka, najkasnije deset dana prije početka realizacije nastave.

(3) Raspored sati sadrži: naziv nastavnog programa, oznaku studijske godine, naziv predmeta, vrijeme sa naznakom dana sata održavanja nastave, mjesto održavanja nastave, imena nastavnog osoblja koje izvodi nastavu i druga uputstva o nastavi.

Članak 80.
(Obveze akademskog osoblja)

(1) Akademsko osoblje je obvezno osobnom nazočnošću i angažmanom u potpunosti realizirati utvrđeni plan i program iz nastavnog predmeta za koji je odabrano, odnosno angažirano.

(2) Iznimno, iz opravdanih razloga, odabrano akademsko lice u realiziranju nastavnog plana i programa iz stavka (1) ovog članka može, uz prethodnu pismenu suglasnost dekana, zamijeniti druga adekvatna akademska lica koja predloži predmetni nastavnik.

(3) Fond sati koji se realizira na način i pod uvjetima iz stavka (2) ovog članka ne može prelaziti 30% od ukupno predviđenog fonda sati za nastavni predmet u tijeku studijske godine.

(4) Visokoškolska ustanova je obvezna svojim statutom utvrditi metode za praćenje izvršavanja obveza iz stavka (1) i (2) ovog članka od strane akademskog osoblja.

Članak 81. (Plan rada)

(1) Predmetni nastavnik obvezan je informirati studente o ciljevima, sadržaju i metodama realiziranja nastave iz nastavnog predmeta, kao i o metodama i kriterijima praćenja njihovog rada, provjere znanja i ocjenjivanja.

(2) Zadaci predviđeni za individualni rad studenta kao što su seminarski radovi, projekti, referati, zadaće i drugi oblici realiziranja studijskih obveza se ravnomjerno raspoređuju u tijeku semestra, odnosno studijske godine.

(3) Ukupni obim zadataka iz stavka (2) ovog članka se usklađuje sa opterećenjem predviđenim na predmetu, suglasno ECTS-u.

(4) Predmetni nastavnik je sukladno s obvezama utvrđenim nastavnim planom i programom odgovaran za izvođenje svih oblika nastave: predavanja, vježbi, seminara, praktičnog rada, kao i za praćenje aktivnosti studenata i provjeru njihovog znanja.

Članak 82. (Vrijednovanje znanja studenata)

Uspjeh studenta na ispitu i drugim oblicima provjere znanja, vrijednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS sistemom kako slijedi:

- a) 10 ili A, izniman uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 ili B, iznad prosijeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 ili C, prosiječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 ili D, općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 ili E, zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 ili F, FX, ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Članak 83. (Oblici provjere znanja)

(1) Uspješnost studenata u savlađivanju pojedinog nastavnog predmeta kontinuirano se prati tijekom nastave, na način predviđen nastavnim planom i programom, odnosno studijskim programom i izražava u bodovima.

(2) Oblici provjere znanja mogu biti pismeni, usmeni i praktični.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove uređuje se način polaganja ispita i ocjenjivanja studenata, način i rokovi objavljivanja rezultata ispita kao i način i postupak prigovora na dobijenu ocjenu i postupak polaganja ispita pred povjerenstvom po zahtjevu studenta.

Članak 84. (Postupak provjere znanja i ocjenjivanja)

(1) Rad studenta prati se i ocjenjuje kontinuirano u toku semestra, odnosno studijske godine.

(2) Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u tijeku semestra kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena.

(3) U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50% bodova se obvezno predviđa za aktivnosti i provjere znanja u tijeku semestra.

(4) Završni ispit se u strukturi ukupnog broja bodova može vrijednovati sa najviše 50% bodova.

(5) Visokoškolska ustanova obvezna je u svakom semestru organizirati nastavu „u učionici“ za studente koji studiraju učenjem na daljinu i o tome voditi urednu evidenciju, a što se detaljnije regulira aktom visokoškolske ustanove.

(6) Studenti koji studiraju na daljinu obvezni su prisustvovati oblicima provjere znanja kako je to predviđeno izvedbenim planovima nastave na visokoškolskoj ustanovi, što se detaljnije regulira aktom visokoškolske ustanove.

Članak 85. (Završni ispit)

(1) Po završetku semestra, sukladno sa nastavnim planom i programom, obavlja se završni ispit.

(2) Studenti koji ne polože završni ispit mogu polagati popravni ispit iz predmeta koji nisu položili, najranije četiri tjedna nakon polaganja završnog ispita u semestru.

(3) Između završnog i popravnog ispitnog roka nastavno osoblje, u konsultacijama sa studentima, pomaže studentima da se pripreme za popravni ispit.

(4) Visokoškolska ustanova organizira i dodatni popravni ispitni rok u prvoj polovini mjeseca rujna za predmete zimskog i ljetnog semestra akademske godine koja je u tijeku.

Članak 86. (Polaganje ispita)

(1) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.

(2) Iznimno, visokoškolska ustanova može organizirati polaganje ispita van sjedišta, samo ako se radi o ispitu iz predmeta čiji karakter to zahtijeva.

(3) Ispit i svi oblici provjere znanja su javni.

(4) Visokoškolska ustanova je obvezna organizirati termine polaganja ispita tako da se studentu omogući da ne mora polagati više od jednog ispita u istom danu.

(5) Pismeni radovi studenata čuvaju se do kraja akademske godine.

Članak 87. (Dragovoljni rad)

(1) Dragovoljni rad je rad studenata bez naknade, koji organizira visokoškolska ustanova na projektima od značaja za lokalnu zajednicu i koji se vrijednuju u sustavu visokog obrazovanja.

(2) Uvjetii, način organiziranja i vrijednovanja dragovoljnog rada uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 88. (Prijelazak u narednu studijsku godinu)

(1) Student može prenijeti u narednu godinu studija unutar jednog ciklusa studija najviše šest ECTS studijskih bodova-kredita, ili najviše jedan nepoloženi predmet, ukoliko on nosi više od šest ECTS studijskih bodova-kredita, pod uvjetom da nepoloženi predmet koji se prijenosi u narednu studijsku godinu nije preduvjet za slušanje drugog predmeta u narednoj studijskoj godini.

(2) Student koji obnavlja studijsku godinu obvezan je ponovo prisustvovati realiziranju nastave iz predmeta koje nije položio.

(3) Predmeti iz stavka (1) ovog članka utvrđeni su nastavnim programom i pravilima studiranja.

Članak 89. (Ovjera semestra i studijske godine) (1)

Ovjera semestra i studijske godine obvezna je za sve studente.

(2) Na temelju ovjerenog semestra i studijske godine utvrđuje se broj ECTS studijskih bodova- kredita, koje je student postigao.

Članak 90.
(Završni rad)

- (1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad tzv. diplomski rad.
- (2) Studijski program drugog ciklusa obvezno sadrži završni rad tzv. magistarski rad.
- (3) Iznimno, student može da pređe na studijski program trećeg ciklusa bez izrade magistarskog rada, pod uvjetima utvrđenim statutom sveučilišta.
- (4) Studijski program trećeg ciklusa sadrži završni rad, tzv. doktorski rad, koji obimom ne može biti manji od 120 ECTS studijskih bodova-kredita.
- (5) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.
- (6) Način i postupak odobravanja teme, formiranje povjerenstva i obrane završnog rada, uređuje se statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 91.
(Odabir teme završnog rada)

- (1) Tema završnog rada je obvezna iz oblasti studijskog programa.
- (2) Student predlaže mentora iz reda nastavnika koji mu je, kada prihvati dužnost mentora, obvezan pružiti stručnu pomoć u postupku izrade završnog rada.
- (3) Temu završnog rada predlaže mentor.
- (4) Studentu se može odobriti i tema završnog rada koju samostalno predloži, uz pismenu suglasnost mentora.
- (5) Iz razloga multidisciplinarnosti teme završnog rada drugog i trećeg ciklusa studija, studentu se može odrediti dva ili više komentora.
- (6) U slučaju duže bolesti ili smrti mentora, odnosno objektivne nemogućnosti uspješne suradnje sa mentorom, kandidat ima pravo na zamjenu mentora, odnosno teme završnog rada i to najkasnije u roku 90 dana od dana saznanja za okolnosti iz ovog stavka koje iniciraju zamjenu teme, odnosno mentora.

Članak 92.
(Obrana završnog rada)

- (1) Obrana završnog rada sastoji se od usmenog izlaganja rezultata rada i obrazloženja izdvojenih zaključaka, kao i od prezentiranja eventualnog praktičnog rada i odgovora na pitanja članova povjerenstva u svezi sa rezultatima i zaključcima rada.
- (2) Ako student ne zadovolji na obrani završnog rada, ima još jednom pravo na obranu istog završnog rada ili da zatraži da mu se odobri odabir nove teme, što se preciznije uređuje pravilima studiranja.
- (3) Završni rad u okviru prvog ciklusa studija i njegova obrana ocjenjuju se jedinstvenom ocjenom od 10 ili A do 5 ili F,FX.
- (4) Ocjena se donosi većinom glasova članova povjerenstva.
- (5) Obrana završnog rada je javna.

Članak 93.
(Akademska titula, znanstveno i stručno zvanje)

- (1) Završetkom svakog ciklusa studija stječe se pravo na određenu akademsku titulu, odnosno znanstveno i stručno zvanje, sukladno sa Pravilnikom o korišćenju akademskih titula, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja, sukladno sa Okvirnim zakonom, kao i druga prava sukladno sa zasebnim propisima.

(2) U slučaju nedonošenja Pravilnika iz stavka (1) ovog članka, Vlada može donijeti pravilnik kojim se uređuje ova oblast a koji važi do dana donošenja Pravilnika na državnom nivou.

Članak 94.
(Svršetak ciklusa studija)

Studij određenog ciklusa smatra se uspješno svršenim ako je student položio sve ispite i obranio završni rad ,ukoliko je predviđen studijskim programom tog ciklusa studija.

Članak 95. (Dodjela
diploma)

(1) Visokoškolska ustanova je ovlašćena da organizira cikluse studija i dodjeljuje diplome za koje je licencirana i akreditirana.

(2) Po svršetku svakog ciklusa studija, studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje da je student svršio određeni ciklus studija i stekao pravo na određenu akademsku titulu, odnosno stručno i znanstveno zvanje.

(3) Uz diplomu, studentu se izdaje i dodatak diplomu za svaki svršeni ciklus studija.

(4) Diploma koju izdaje visokoškolska ustanova predstavlja javnu ispravu.

(5) Do izdavanja diplome studentu se izdaje uvjerenje o diplomiranju kao javna isprava, kojom se potvrđuje da je student ispunio uvjete za stjecanje zvanja iz ciklusa studija koji je svršio.

(6) Uvjerenje o diplomiranju izdaje se u roku od sedam dana od dana svršetka ciklusa studija i važi do izdavanja dokumenata iz stavka (2) i (3) ovog članka.

(7) Uvjeti, način i postupak dodjele, odnosno oduzimanja i poništavanja diplome po svršenom ciklusu studija, propisuju se zakonom i utvrđuju statutom visokoškolske ustanove.

Članak 96.
(Sadržaj i izgled diplome)

(1) Diploma i dodatak diplomu obvezno sadrži temeljne informacije o završenom ciklusu studija, stečenom zvanju, odnosno titulu i ostvarenom uspjehu studenta u tijeku studija.

(2) Diploma i dodatak diplomu se tiskaju na jednom od jezika koji su u zvaničnoj upotrebi u BiH na temelju zahtjeva kandidata, a visokoškolska ustanova može tiskati diplome i na nekom od stranih jezika, što se bliže regulira statutom visokoškolske ustanove.

(3) Diplomu i dodatak diplomu potpisuju rektor i rukovoditelj organizacione jedinice, odnosno ravnatelj visoke škole.

Članak 97.
(Certifikati)

(1) Visokoškolska ustanova je ovlaštena izdavati certifikate nakon svršetka necikličnih vidova obrazovanja sukladno sa odlukom Senata visokoškolske ustanove i sa programima svih oblika edukacije koji se izvode u okviru programa cjeloživotnog učenja.

(2) Edukacija iz stavka (1) ovog članka realizira se na visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici koja je matična za određenu oblast.

(3) Certifikati izdati nakon svršetka necikličnih vidova naobrazbe služe kao dokaz osposobljenosti kandidata za vršenje, odnosno obavljanje određenih poslova i ne predstavljaju ekvivalent diplomu koju izdaje visokoškolska ustanova.

Članak 98.
(Počasni doktorat)

(1) Sveučilište može dodijeliti počasni doktorat tzv.honoris causa, istaknutim znanstvenim i javnim osobama iz zemlje i inozemstva za izuzetne doprinose u pojedinim područjima znanstvenog,

znanstvenonastavnog, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kao i za iznimne doprinose u duhovnom i materijalnom razvoju i djelovanju na promociji mira, tolerancije i humanosti.

(2) Postupak dodjele i oduzimanja počasnog doktorata utvrđuje se općim aktom sveučilišta.

DIO DESETI - STUDENTI

Članak 99. (Upis studenata)

(1) Na akreditirane studijske programe mogu se upisati kandidati pod uvjetima utvrđenim zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Studenti ostvaruju prava i izvršavaju obveze u tijeku studija sukladno sa zakonom, statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

(3) Student se upisuje u javnu visokoškolsku ustanovu u statusu lica koje se financira iz proračuna ili studenta koji se sam financira.

Članak 100. (Indeks)

(1) Lice koje se upiše na studijske programe, stječe status studenta i visokoškolska ustanova mu izdaje indeks.

(2) Sadržaj indeksa utvrđuje šef Odjela.

(3) Oblik indeksa utvrđuje visokoškolska ustanova.

Članak 101. (Ugovor)

(1) Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos sa tom ustanovom.

(2) Visokoškolska ustanova i student zaključuju ugovor u pismenoj formi. (3)

Sadržaj ugovora utvrđuje šef Odjela.

Članak 102. (Upisna politika)

(1) Upisnom politikom definiraju se uvjeti, procedure i kriteriji za prijem studenata svih studijskih ciklusa na visokoškolsku ustanovu.

(2) Na temelju upisne politike visokoškolska ustanova dužna je:

- a) propisati pravila i procedure za prijem i upis studenata na temelju kriterija koji obezbjeđuju transparentne i jasno definirane uvjete za upis;
- b) osigurati promotivni materijal sa relevantnim sadržajem, točnim podacima koji se odnose na vrijeme upisa, koji je dostupan zainteresiranim kandidatima;
- c) osigurati transparentnost procedura selekcije kandidata za upis, pažljivo i efektno provođenje istih, vodeći računa o povjerljivosti podataka o studentima;
- d) osigurati da potencijalni kandidati budu obaviješteni o svim informacijama relevantnim za prijem i upis;
- e) osigurati da odabrani studenti budu obaviješteni o svim značajnijim promjenama od vremena kada je objavljen natječaj za upis, kao i da studenti budu obaviješteni o svim opcijama koje imaju na raspolaganju u datim okolnostima;
- f) upoznati studente koji su uspješno prošli prijemne procedure o pravilima upisa, mogućnostima koje se pružaju studentima kao podrška učenju ili poboljšanju studentskog standarda.

Članak 103. (Kriteriji za odabir kandidata)

- (1) Upis na studij obavlja se na temelju javnog natječaja, koji sadrži: uvjete za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose i rokovima za podnošenje prijave.
- (2) Visokoškolska ustanova utvrđuje postupak odabira kandidata i kriterije na temelju kojih se vrši klasificiranje i odabir kandidata za upis.
- (3) Za upis na studijske programe pojedinih vrsta i vidova studija mogu se uvesti dodatni uvjeti, sukladno sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
- (4) Kandidat za upis na studij prvog ciklusa polaže prijemni ispit ili ispit za provjeru sklonosti i sposobnosti, sukladno sa općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 104.

(Pravo upisa u drugi i treći ciklus studija)

Student ima pravo upisa na drugi i treći ciklus studija, sukladno sa rezultatima postignutim na prethodnom, odnosno prethodnim ciklusima studija, te sukladno sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Članak 105.

(Upis stranih državljana i lica bez državljanstva)

Strani državljanin i lice bez državljanstva može se upisati na studijske programe pod istim uvjetima kao i domaći državljanin, sukladno sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Članak 106. (Prava studenata)

- (1) Studenti imaju pravo na:
 - a) kvalitetno školovanje i objektivno ocjenjivanje;
 - b) konsultiranje i mentorski rad;
 - c) prisustvovanje svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta sukladno sa njihovim statusom, i u ovisnosti od mogućnosti i drugih oblika organizirane nastave;
 - d) svršetak studija u kraćem roku;
 - e) izjašnjavanje o kvalitetu nastave i kvalitetu rada nastavnika;
 - f) prigovora u slučaju povrede studentskih prava utvrđenih zakonom, statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove;
 - g) korišćenje knjižnice, računarske opreme i drugih usluga za studente;
 - h) učestvovanje na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim tijelima i drugim organima ustanovljenim sukladno sa statutom visokoškolske ustanove; i) blagovremeno i točno informiranje o svim pitanjima koja se odnose na studije; j) samoorganiziranje i izražavanje osobnog mišljenja;
 - k) ravnopravnost u pogledu uvjeta studija i tretmana u visokoškolskoj ustanovi kao i na povlastice koje nosi status studenta;
 - l) različitost i zaštitu od diskriminacije;
 - m) priznavanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova u BiH;
 - n) druga prava utvrđena statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.
- (2) Visokoškolska ustanova je dužna organizirati studentske i druge službe na način ažurnog, stručnog i kvalitetnog pružanja usluga studentima i dostupnosti istih u tijeku radnog vremena visokoškolske ustanove.
- (3) Način ostvarivanja prava studenata bliže se uređuje statutom i drugim općim aktom.

Članak 107. (Obveze studenata)

Studenti imaju obvezu:

- a) pridržavati se pravila koje je propisala visokoškolska ustanova;
- b) ispunjavati nastavne i druge obveze studenta;

- c) ukazivati dužno štovanje prema pravima osoblja i drugih studenata u visokoškolskoj ustanovi;
- d) ukazivati dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvovati u akademskim aktivnostima.

Članak 108.
(Sadržaj Statuta u odnosu na studente)

Statut visokoškolske ustanove obvezno sadrži odredbe koje:

- a) osiguravaju slobodu studenata da, sukladno sa zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i da nude nove ideje i kontroverzna i nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju;
- b) osiguravaju, sukladno sa zakonom, slobodu govora, organiziranja i okupljanja studenata;
- c) štite studente od diskriminacije prema bilo kom osnovu kao što je: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, izgled, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;
- d) pružaju pravične i nepristrasne mehanizme rješavanja pitanja disciplinske odgovornosti studenata.

Članak 109. (Disciplinska odgovornost studenta)

(1) Student odgovara za povredu obveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Za težu povredu obveze studentu se može izreći i mjera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se teže i lakše povrede obveze, mjere, disciplinski organi i postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Članak 110.
(Pravo na sudsku zaštitu)

Studenti imaju pravo pred nadležnim sudom osporiti sve konačne odluke visokoškolske ustanove, koje se na njih odnose.

Članak 111.
(Osiguranje adekvatnih uvjeta osobama sa posebnim potrebama)

Osnivač i visokoškolska ustanova dužni su osigurati adekvatne uvjete za pristup studiju, studiranje i rad osoba sa posebnim potrebama.

Članak 112.
(Mirovanje prava i obveza studenta)

(1) Prava i obveze studenta miruju u slučajevima utvrđenim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Samo u iznimnim slučajevima visokoškolska ustanova može na zahtjev studenta odobriti da mu iz opravdanih razloga određeno vrijeme, a najduže godinu dana, miruju prava i obveze. (3) Pod opravdanim razlozima iz stavka (2) ovog članka podrazumijevaju se slučajevi:

- a) teške bolesti zbog koje student nije mogao pohađati nastavu i polagati ispite;
- b) porodijskog odsustva;
- c) utvrđeni statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove.

(4) Postojanje opravdanih razloga iz stavka (3) ovog članka student dokazuje aktom koji izdaje

nadležna zdravstvena ili druga ustanova relevantna za svaki konkretni slučaj, a dostavlja se rukovoditelju organizacione jedinice.

(5) Rukovoditelj organizacione jedinice donosi odluku o zahtjevu iz stavka (2) ovog članka, zadržavajući pravo na provjeru opravdanosti razloga iz stavka (3) ovog članka.

(6) Student kojem ne miruju prava i obveze, a koji ne upiše narednu, odnosno ne obnovi upis u istu studijsku godinu, izjednačava se sa studentom koji se ispisao sa visokoškolske ustanove.

Članak 113. (Prestanak statusa studenta)

(1) Status studenta prestaje svršetkom studijskog programa i dobijanjem stupnja za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije svršetka studija, odnosno kada student ne upiše narednu godinu studija, ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obveze studenta.

(2) Status redovitog studenta prestaje:

- a) ako visokoškolska ustanova redovitom studentu izrekne disciplinsku mjeru prestanka statusa redovitog studenta u postupku utvrđenim općim aktom visokoškolske ustanove;
- b) kada redoviti student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uvjete za upis u višu godinu studija.

Članak 114.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Visokoškolska ustanova postupa sukladno sa Zakonom o upravnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine kada rješava o ponaosobnim pravima i obvezama studenta kao što je:

- a) upis kandidata u prvu godinu studija;
- b) upis studenata u narednu godinu studija;
- c) pravo studenata na izdavanje diplome;
- d) mjera isključenja;
- e) obveza plaćanja troškova studija ;
- f) drugi slučaj propisan zakonom.

Članak 115.

(Studentski predstavnički organ)

(1) Studenti svoje interese ostvaruju organizirano kroz studentski predstavnički organ.

(2) Studentski predstavnički organ sveučilišta čine izabrani predstavnici studenata fakulteta, visokih škola kao organizacionih jedinica sveučilišta i akademija sveučilišta iz sva tri studijska ciklusa.

(3) Studentski predstavnički organ visoke škole kao visokoškolske ustanove čine predstavnici studenata iz svih odsjeka i svih studijskih godina.

(4) Statut ili drugi akt visokoškolske ustanove obvezno sadrži odredbe o načinu, odabiru i broju članova studentskog predstavničkog organa.

(5) Studentski predstavnički organ radi po načelu reprezentativnosti, na način da se osigura adekvatno proporcionalno zastupanje studenata sukladno sa stavkom (2) i (3) ovog članka.

Članak 116.

(Odabir i razrješenje studentskih predstavnika)

(1) Studentske predstavnike u organe visokoškolske ustanove bira i razrješava studentski predstavnički organ.

(2) Studentski predstavnički organ zastupa interese studenata i daje doprinos društvenim, kulturnim, akademskim ili fizičkorekreativnim potrebama studenata na temelju demokratskih načela sukladno sa zakonom.

(3) Studentski predstavnički organ može osnovati ili pristupiti asocijaciji studentskih predstavničkih organa u BiH, putem kojih se ostvaruje članstvo u međunarodnim organizacijama i asocijacijama studenata.

Članak 117.

(Uređivanje rada studentskog predstavničkog organa)

(1) Studentski predstavnički organ donosi poslovnik o radu, kojim se uređuje način rada studentskog predstavničkog organa.

(2) Studenti obvezno učestvuju u donošenju akata kojim se uređuje rad studentskog predstavničkog organa i druga pitanja koja se tiču prava, obveza i odgovornosti studenata.

DIO JEDANAESTI - AKADEMSKO OSOBLJE

Članak 118.

(Prava i obveze akademskog osoblja)

(1) Visokoškolska ustanova svojim statutom ili drugim općim aktom utvrđuje da akademsko osoblje uživa slobodu, unutar zakona, da ispituje i testira primljeno znanje i da nudi nove ideje i kontroverzna ili nepopularna mišljenja, a da se time ne izlaže opasnosti od gubitka zaposlenja ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživa.

(2) Pravo akademskog osoblja visokoškolskih ustanova na slobodu govora može biti ograničeno samo zakonom.

(3) Akademsko osoblje visokoškolske ustanove ima pravo da objavljuje rezultate svog istraživačkog rada, sukladno s pravilima koje visokoškolska ustanova ima u svezi sa korišćenjem prava na intelektualnu svojinu, poštujući prava autora, visokoškolske ustanove i trećih lica. (4)

Statut visokoškolske ustanove kao uvjet za akreditaciju sadrži i odredbe koje:

a) osiguravaju osoblju slobodu organiziranja i okupljanja sukladno sa zakonom;

b) štite osoblje od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što su: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, povezanost sa nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.

(5) Nastavnici i suradnici dužni su redovito izvršavati nastavne i druge obveze sukladno sa općim aktima visokoškolske ustanove te ispunjavati obveze u odnosu na znanstveni, umjetnički i stručni rad koji obavljaju, sukladno sa kriterijima za visoko obrazovanje.

Članak 119.

(Dodjela akademskih zvanja)

(1) Visokoškolska ustanova dodjeljuje akademska zvanja, koja mogu biti znanstvenonastavna, umjetničkonastavna, nastavna i umjetnička.

(2) Univerzitet dodjeljuje znanstvenonastavna i umjetnička zvanja, i to:

a) redoviti profesor;

b) izvanredni profesor;

c) docent;

d) lektor;

e) viši asistent;

f) asistent.

(3) Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:

a) profesor visoke škole; b)

predavač visoke škole; c)

asistent.

Članak 120.

(Period odabira i statusna pitanja)

- (1) Akademsko osoblje na sveučilištu bira se na određeni odabirni period i to :
 - a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog odabira;
 - b) viši asistent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog odabira isključivo ako postigne stupanj trećeg ciklusa studija;
 - c) lektor na period od pet godina bez mogućnosti ponovnog odabira;
 - d) docent na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog odabira;
 - e) izvanredni profesor na period od šest godina s mogućnošću jednog ponovnog odabira;
 - f) redoviti profesor trajno.
- (2) Redoviti profesor zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.
- (3) Period na koji se vrši odabir akademsko osoblje na visokoj školi je:
 - a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog odabira;
 - b) predavač visoke škole na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog odabira;
 - c) profesor visoke škole- trajno.
- (4) Član akademskog osoblja zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na period na koji je odabran.
- (5) Nakon isteka perioda iz stavka (4) ovog članka, visokoškolska ustanova obvezna je zaključiti novi ugovor o radu sa svakim članom akademskog osoblja koji je odabran u isto ili više akademsko zvanje.
- (6) Rokovi za izbor u isto ili više znanje akademskog osoblja produžavaju se za vrijeme provedeno na porodiljskom odsustvu, bolovanju dužem od šest mjeseci, javnoj dužnosti ili iz drugih opravdanih razloga, sukladno sa zakonom, a što se preciznije utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

Članak 121.

(Minimalni uvjeti za odabir u znanstvenonastavna zvanja)

Minimalni uvjeti za odabir akademskog osoblja u znanstvenonastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su za:

- a) asistenta, odgovarajući sveučilišni stupanj sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
- b) višeg asistenta, stupanj drugog ciklusa studija (magisterij);
- c) lektora, stupanj drugog ciklusa studija (magisterij);
- d) docenta, znanstveni stupanj doktora u datoj oblasti, najmanje tri znanstvena rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke sposobnosti;
- e) izvanrednog profesora, proveden najmanje jedan odabirni period u zvanju docenta, najmanje pet znanstvenih radova objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod, sve nakon odabira u zvanje docenta i mentorstvo najmanje jednog kandidata za stupanj drugog ciklusa studija;
- f) redovitog profesora, proveden najmanje jedan odabirni period u zvanju izvanrednog profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam znanstvenih radova objavljenih u priznatim publikacijama, sve nakon sticanja zvanja izvanrednog profesora i mentorstvo najmanje po jednog kandidata za stupanj drugog i trećeg ciklusa studija.

Članak 122.

(Minimalni uvjeti za odabir u umjetničkonastavna zvanja)

Minimalni uvjeti za odabir u umjetničkonastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje u nastavnim programima na sveučilištu, ukoliko je nastavni predmet od naročitog značaja, kriteriji su za.:

- a) asistenta, završen stupanj prvog ciklusa studija, s najmanje 240 ECTS bodova i prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
- b) višeg asistenta, završen stupanj drugog ciklusa studija, odnosno stupanj prvog ciklusa i javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva;

- c) docenta, završen stupanj najmanje prvog ciklusa studija, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu;
- d) izvanrednog profesora, završen stupanj najmanje prvog ciklusa studija, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti i pokazani rezultati u nastavnom radu;
- e) redovitog profesora, završen stupanj najmanje prvog ciklusa studija, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koji su značajno doprinijeli razvoju kulture, umjetnosti i podizanju nastavnog i umjetničkog kadra.

Članak 123.

(Minimalni uvjeti za odabir u nastavna zvanja na visokoj školi)

- (1) Minimalni uvjeti za odabir u nastavna zvanja na visokoj školi su za:
 - a) asistenta, završen stupanj prvog ciklusa studija, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
 - b) predavača visoke škole, završen stupanj drugog ciklusa studija i pokazana nastavna sposobnost;
 - c) profesora visoke škole, završen stupanj trećeg ciklusa studija i pokazana nastavna sposobnost.
- (2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju zvanje redovitog profesora, izvanrednog profesora i docenta, a koja su birana na sveučilištu.

Članak 124.

(Minimalni uvjeti za odabir u umjetnička zvanja na visokoj školi)

- (1) Minimalni uvjeti za odabir u umjetnička zvanja na visokoj školi su za:
 - a) asistenta, završen stupanj prvog ciklusa studija, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
 - b) predavača visoke škole, završen stupanj najmanje prvog ciklusa studija, javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;
 - c) profesora visoke škole, završen stupanj najmanje prvog ciklusa studija, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.
- (2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju pravo na odabir na umjetničkonastavnim predmetima na sveučilištima.

Članak 125.

(Utvrđivanje sadržaja pojmova)

Sadržaj pojmova: znanstveni rad, priznata publikacija, originalni stručni uspjeh, projekt, patent i originalni metod, priznanje za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti, pokazani rezultati u nastavnom radu, značajan doprinos razvoju kulture i umjetnosti, preciznije se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

Članak 126. (Registar publikacija)

- (1) Senat visokoškolske ustanove dužan je najkasnije u roku od dva mjeseca od dana usvajanja statuta uspostaviti registar priznatih domaćih i međunarodnih publikacija, a radovi objavljeni u njima smatraju se relevantnim za postupak odabira u akademska zvanja.
- (2) Način upisa publikacija u registar iz stavka (1) ovog članka preciznije se određuje Statutom visokoškolske ustanove.
- (3) Registar iz stavka (1) ovog članka visokoškolska ustanova je obvezna dostaviti Odjelu u roku od trideset dana od dana uspostavljanja Registra.

Članak 127.

(Vrednovanje prilikom odabira u isto ili više zvanje)

Prilikom odabira u isto ili više zvanje uzimaju se u obzir samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti, te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva, odnosno rezultati ostvareni u radu akademskog osoblja nakon izvršenog posljednjeg odabira u zvanje.

Članak 128.

(Kriterij za odabir u akademska zvanja)

(1) Odabir akademskog osoblja u akademska zvanja (u daljnjem tekstu: odabir u zvanja) vrši se u svim slučajevima javnim natječajem, sukladno sa kriterijima propisanim ovim zakonom, utvrđen Statutom visokoškolske ustanove i općeprihvaćenim standardima u datoj struci.

(2) Općeprihvaćeni standardi iz stavka (1) ovog članka detaljnije se razrađuju pravilnikom kojeg donosi Odjel na prijedlog visokoškolske ustanove, a koji su u postupku odabira akademskog osoblja obvezne primjenjivati sve visokoškolske ustanove na području Distrikta.

Članak 129.

(Javni natječaj za odabir u zvanje, zasnivanje radnog odnosa i radni angažman)

(1) Odabir u zvanja vrši se javnim natječajem kojeg objavljuje organ visokoškolske ustanove utvrđen Statutom, a na osnovu odluke kojom se utvrđuje potreba za akademskim osobljem od strane znanstvenonastavnog, odnosno umjetničkonastavnog vijeća organizacione jedinice, odnosno znanstvenog vijeća instituta (u daljnjem tekstu: vijeće), odnosno Senata visoke škole.

(2) Natječaj za odabir u isto ili više zvanje člana akademskog osoblja visokoškolska ustanova obvezno raspisuje i isti mora biti okončan u onoj studijskoj godini u kojoj ističe prethodni odabir.

(3) Natječaj iz stavka (1) i (2) ovog članka obvezno se raspisuje za odabir u sva zvanja, a objavljuje se u najmanje tri dnevna lista i na web–stranici organizacione jedinice, odnosno visokoškolske ustanove.

(4) Ako se na osnovu javnog natječaja iz stavka (3) ovog članka ne izvrši odabir u zvanje, vijeće organizacione jedinice može donijeti odluku da u tijeku studijske godine za potrebe realiziranja nastavnoznanstvenog procesa, bez zasnivanja radnog odnosa, angažira člana akademskog osoblja sa druge organizacione jedinice, odnosno druge domaće ili inostrane visokoškolske ustanove ili profesora emeritusa.

(5) U cilju upoznavanja studenata sa određenim znanstvenim odnosno umjetničkim dostignućima, sa primjenom znanstvenih rezultata u praksi, praktičnim radom i drugim vidovima stručnog usavršavanja ili u cilju izvođenja pojedinih specifičnih predavanja, vježbi, seminara i drugih oblika rada, organizaciona jedinica može angažirati istaknutog znanstvenog radnika, umjetnika, odnosno stručnjaka iz prakse uz obvezni primjereni nadzor predmetnog nastavnika ili prodekana za nastavu. (6) Angažman lica iz stavka (5) ovog članka vrši se na odluke vijeća organizacione jedinice bez zasnivanja radnog odnosa i bez provođenja odabira u akademsko zvanje, i to u obimu do 30 % planiranih nastavnih sati na predmetu.

Članak 130. (Povjerenstvo za odabir)

(1) Za pripremanje prijedloga za odabir u zvanja, vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove imenuje povjerenstvo od tri ili pet članova iz reda nastavnika u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.

(2) Za pripremanje prijedloga za odabir u zvanja asistenta, višeg asistenta i lektora, vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove imenuje povjerenstvo od tri člana iz reda nastavnika.

(3) Većina članova povjerenstva mora biti iz uže, a ostali članovi mogu biti iz srodne znanstvene, odnosno umjetničke oblasti za koju se kandidat bira.

(4) Kandidat iz stavka (1) ovog članka koji nije ranije samostalno izvodio nastavu u visokoškolskoj ustanovi obvezan je da pred studentima i povjerenstvom iz stavka (1) ovog članka održi pristupno

predavanje iz nastavnog predmeta, odnosno uže znanstvene, odnosno umjetničke oblasti za koju je konkurirao.

(5) Povjerenstvo iz stavka (1) ovog članka u postupku odabira kandidata ocjenjuje uspješnost pristupnog predavanja uzimajući u obzir rezultate evaluacije predavanja od strane studenata iz stavka (4) ovog članka.

(6) Visokoškolska ustanova dužna je da na javan i transparentan način oglasi vrijeme održavanja predavanja iz stavka (4) ovog članka.

(7) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se uređuju teme propisane ovim člankom.

Članak 131.

(Izvješće i prijedlog povjerenstva)

(1) Povjerenstvo iz članka 130. ovog Zakona obvezno je izvješće sa prijedlogom za odabir u zvanja dostaviti vijeću organizacione jedinice sukladno sa tekstom raspisanog natječaja i aktom o imenovanju povjerenstva.

(2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovog članka utvrđuje prijedlog većinom glasova, s tim da svaki član povjerenstva ima pravo da izdvoji i obrazloži svoje mišljenje.

Članak 132. (Donošenje odluke o odabiru)

(1) Vijeće organizacione jedinice utvrđuje prijedlog odluke o odabiru u zvanja većinom glasova od ukupnog broja članova s tim da članovi vijeća prilikom glasovanja ne mogu biti suzdržani.

(2) Vijeće organizacione jedinice može, ukoliko to ocijeni potrebnim, zatražiti od povjerenstva iz članka 130. ovog Zakona dopunu izvješća ili dodatna pojašnjenja u svezi sa izvješćem.

(3) Na osnovu prijedloga odluke iz stavka (1) ovog članka Senat visokoškolske ustanove donosi odluku o odabiru u zvanje.

(4) Odluka iz stavka (3) ovog članka donosi se većinom glasova od ukupnog broja članova Senata, a članovi prilikom glasovanja ne mogu biti suzdržani.

(5) Odluka Senata o odabiru iz stavka (4) ovog članka je konačna i protiv nje nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

(6) Procedura odabira u nastavna i umjetnička zvanja na visokoj školi provodi se na način i po postupku utvrđenom za odabir akademskog osoblja u zvanje na sveučilištu.

Članak 133.

(Pravo pristupa informacijama)

Na zahtjev kandidata koji učestvuje u postupku odabira u zvanje, visokoškolska ustanova je obvezna osigurati pristup informacijama u svezi sa postupkom odabira.

Članak 134.

(Odabir člana akademskog osoblja)

(1) Član akademskog osoblja se bira za užu znanstvenu, odnosno užu umjetničku oblast ili za nastavni predmet.

(2) Visokoškolska ustanova obvezna je donijeti odluku o utvrđivanju užih znanstvenih, odnosno umjetničkih oblasti kao i predmeta koji pripadaju ovim oblastima.

(3) Visokoškolska ustanova je obvezna Odjelu dostaviti odluku iz stavka (2) ovog članka i Odjel kontinuirano obavještavati o izmjenama navedene odluke.

Članak 135.

(Prava i obveze u svezi sa odabirom u zvanje)

(1) Kada član akademskog osoblja nakon isteka izbornog perioda iz članka 129. stavak (2) ne bude odabran u isto ili više zvanje, visokoškolska ustanova ne može sa njim zaključiti ugovor o radu i obvezna je odmah raspisati javni natječaj sukladno sa zakonom.

(2) U slučaju da kandidat pri odabiru u zvanja iz objektivnih razloga nije mogao ispuniti uvjet mentorstva za drugi, odnosno treći ciklus studija, uvodi se ekvivalencija, odnosno supstitucija mentorstva sa tri dodatna znanstvena rada objavljena u priznatim publikacijama, u odnosu na minimalne uvjete utvrđene zakonom.

(3) Objektivni razlozi definiraju se Statutom visokoškolske ustanove.

Članak 136.

(Obveze akademskog osoblja i visokoškolske ustanove)

(1) Članovi akademskog osoblja obvezni su uredno izvršavati nastavne i druge obveze sukladno sa zakonom, statutom, odnosno drugim općim aktima visokoškolske ustanove, a iznimnu pažnju obvezni su posvetiti radu sa studentima i poticanju njihovog samostalnog rada i uključivanja u stručni, znanstvenoistraživački i umjetnički rad.

(2) Asistent i viši asistent ne mogu samostalno izvoditi predavanja, odnosno ispitivati studente na završnom ispitu.

(3) Članu akademskog osoblja visokoškolska ustanova može odobriti plaćeno odsustvo u trajanju do dva semestra radi izrade magistarskog ili doktorskog rada, znanstvenog, umjetničkog ili stručnog usavršavanja ili obavljanja aktivnosti od posebnog interesa za visokoškolsku ustanovu a što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(4) U vrijeme odsustva člana akademskog osoblja iz razloga navedenih u stavku (3) ovog članka visokoškolska ustanova je obvezna organizirati kontinuirano odvijanje nastave, te izvršavanje drugih nastavnih obveza adekvatnom zamjenom odsutnog člana akademskog osoblja.

Članak 137. (Profesor emeritus)

(1) Na prijedlog organizacione jedinice visokoškolska ustanova može umirovljenom redovitom profesoru dodijeliti počasno zvanje profesor emeritus.

(2) Kriteriji i postupak odabira profesora emeritusa se utvrđuju Statutom visokoškolske ustanove.

(3) Profesor emeritus može biti angažiran bez zasnivanja radnog odnosa kao mentor pri izradi doktorskih i magistarskih radova, za ocjenu i obranu istih, kao član povjerenstva za odabir akademskog osoblja, povjerenstva za nostrifikaciju i ekvivalenciju inostranih visokoškolskih diploma, za koordinaciju i rad u znanstvenoistraživačkim i umjetničkim projektima, za održavanje dijela predavanja unutar predmeta u sva tri ciklusa studija ukoliko ne postoje druga kadrovska rješenja, s tim da ne može voditi predmet u cijelosti, niti samostalno obavljati završni ispit.

Članak 138.

(Ljekarski pregled)

(1) Svaki uposlenik visokoškolske ustanove prije početka studijske godine obavezan je obaviti odgovarajući ljekarski pregled u zdravstvenoj ustanovi koju osniva Distrikt i uvjerenje o ljekarskom pregledu dostaviti u visokoškolsku ustanovu, odnosno organizacionu jedinicu kod koje se nalazi njegov personalni dosije.

(2) U visokoškolskoj ustanovi ne može se dozvoliti bilo kakav angažman u nastavnom procesu licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom ustvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti.

(3) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se definira sadržaj pojma zaraznih bolesti iz stavka

(2) ovog članka.

- (4) Uposlenik visokoškolske ustanove za kojeg se ustvrde zdravstvene anomalije iz stavka (2) ovog članka, odmah po utvrđivanju datih činjenica se udaljava iz procesa rada i upućuje na liječenje.
- (5) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se uređuje postupak prema uposleniku iz stavka (4) ovog članka i njegov daljnji radni status.
- (6) Sredstva za obavljanje ljekarskog pregleda iz stavka (1) ovog članka obezbjeđuje visokoškolska ustanova.

Članak 139.

(Evaluacija rada akademskog osoblja)

- (1) Visokoškolska ustanova je obvezna nakon svršetka svake studijske godine provoditi postupak evaluacije rada akademskog osoblja, odnosno uspješnosti realiziranja nastavnih programa.
- (2) Evaluacija rada akademskog osoblja provodi se sukladno sa statutom visokoškolske ustanove, od strane same visokoškolske ustanove i od strane studenata.
- (3) Visokoškolske ustanove su obvezne provoditi evaluacionu anketu o radu akademskog osoblja od strane studenata nakon svakog semestra, odnosno nakon svršenog ciklusa predavanja za predmet.
- (4) Evaluacijom se obvezno ocjenjuju: kvalitet nastave i interaktivnog odnosa student-akademsko osoblje, korektnost u komuniciranju, odnos nastavnog osoblja prema studentu na nastavi i na provjerama znanja, dostupnost literature na koju nastavno osoblje upućuje studenta, prisutnost predmetnog nastavnika na nastavi, kao i drugi elementi koje svojim statutom utvrdi visokoškolska ustanova.
- (5) Visokoškolska ustanova posebnim aktom utvrđuje postupak evaluacije rada akademskog osoblja, sadržaj evaluacionog obrasca, način provođenja evaluacije, kriterije za definiranje ocjene kao i odgovarajuće mjere za akademsko osoblje koje kontinuirano u toku dvije studijske godine bude negativno ocijenjeno od strane visokoškolske ustanove i studenata.
- (6) Evaluacija rada akademskog osoblja je dio integralnog procesa uspostave sistema kvaliteta, odnosno samokontrole i unutrašnje ocjene kvaliteta.
- (7) Rezultate vrednovanja rada akademskog osoblja visokoškolska ustanova je obvezna analizirati i isti čine sastavni dio personalnog dosijea svakog člana akademskog osoblja.

Članak 140.

(Zaštita prava akademskog i drugog osoblja)

- (1) Zaštita prava akademskog i drugog osoblja na visokoškolskoj ustanovi ostvaruje se sukladno sa zakonom, statutom i drugim aktima visokoškolske ustanove.
- (2) U pogledu prava i obveza iz radnog odnosa akademskog osoblja i uposlenika u visokoškolskoj ustanovi primjenju se odredbe Zakona o radu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 141.

(Odgovornost nosilaca funkcije u organima visokoškolske ustanove i akademskog osoblja)

- (1) Nosioci funkcija u organima visokoškolske ustanove i članovi akademskog osoblja imaju naglašenu društvenu odgovornost.
- (2) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se: teže i lakše povrede obveza, disciplinski organi, disciplinske mjere i disciplinski postupak protiv lica iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Disciplinski postupak protiv lica iz stavka (1) ovog članka može biti pokrenut samo za teže i lakše povrede obveza koje su prije nego što su počinjene bile utvrđene općim aktom visokoškolske ustanove.
- (4) Visokoškolska ustanova je obvezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa članu akademskog osoblja koji je predao dokumenata ili izjave tokom postupka prijave na natječaj, za koje se kasnije utvrdi da su lažni.

**DIO DVANAESTI -
FINANCIRANJE**

**Članak 142.
(Financiranje visokoškolske ustanove)**

- (1) Visokoškolska ustanova se može financirati samo iz onih izvora koji ne ugrožavaju njenu institucionalnu i akademsku autonomiju i ne ograničavaju njene akademske slobode.
- (2) Novčana sredstva dobijena iz proračuna, vlastiti prihodi, naplaćene školarine, i novčana sredstva iz drugih izvora pripadaju visokoškolskoj ustanovi i troše se sukladno sa zakonom, statutom i usvojenim financijskim planom.
- (3) Način financiranja visokoškolske ustanove uređuje se osnivačkim aktom.
- (4) Statutom visokoškolske ustanove precizira se na koji način i u kojoj srazmjeri organizacione jedinice imaju akademska i financijska ovlaštenja, unutar visokoškolske ustanove i to tako da se precizno vode i odrede prihodi i rashodi svih organizacionih jedinica.
- (5) Statutom visokoškolske ustanove mogu se urediti pitanja rada organizacionih jedinica, način i mogućnost nastupa organizacione jedinice na tržištu u okviru njene registrirane djelatnosti, način raspolaganja novčanim sredstvima koja ostvari organizaciona jedinica na tržištu i druga pitanja koja se odnose na raspolaganje tim sredstvima a sukladno sa važećim zakonskim propisima.

**Članak 143.
(Naknada za školovanje)**

- (1) Visokoškolska ustanova stiče prihode iz naknade za školovanje (u daljnjem tekstu: školarina).
- (2) Odluku o visini školarine na visokoškolskim ustanovama koje osniva Distrikt, na prijedlog upravnog odbora visokoškolske ustanove utvrđuje Vlada, a za privatne visokoškolske ustanove upravni odbor.
- (3) Visokoškolska ustanova dužna je da prije raspisivanja natječaja za upis novih studenata objavi visinu školarine za narednu školsku godinu za sve studijske programe za koje vrši upis.
- (4) Školarinom se utvrđuju troškovi studija za jednu školsku godinu, odnosno za sticanje 60 ECTS bodova.
- (5) Školarina obuhvata naknadu za usluge koje visokoškolska ustanova pruža studentu na studiju i u okviru studijskog programa.

**Članak 144.
(Financiranje visokoškolske ustanove iz proračuna)**

- (1) Visokoškolska ustanova čiji je osnivač ili suosnivač Distrikt ili za koju Distrikt izrazi javni interes može se sufinancirati iz proračuna Distrikta na osnovu kriterija za financiranje koje na prijedlog Odjela utvrđuje Vlada.
- (2) Sufinanciranje visokoškolske ustanove čiji je suosnivač Distrikt ili za koju Distrikt izrazi javni interes regulira se posebnim ugovorom između Vlade i visokoškolske ustanove.
- (3) Na ugovor iz stavka (2) ovog članka daje suglasnost Skupština.

**Članak 145.
(Sredstva za sprovođenje studijskih programa)**

- (1) Sredstvima visokoškolske ustanove iz članka 142. ovog zakona osigurava se sprovođenje odobrenih, odnosno akreditiranih studijskih programa u okviru djelatnosti visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, kao i za obavljanje znanstvenoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada koji je u funkciji podizanja kvalitete nastave.
- (2) Sredstvima iz stavka (1) ovog članka obezbjeđuju se u visokoškolskoj ustanovi:
 - a) plaće, naknade plaća i naknade uposlenicima u visokoškolskoj ustanovi koju osniva Distrikt, sukladno sa zakonom i drugim propisima;
 - b) naknade drugim licima koja učestvuju u znanstvenonastavnom procesu sukladno sa zakonom, podzakonskim aktima i pravilnikom o plaćama;

- c) oprema za rad i stvaranje uvjeta za studiranje;
- d) materijalni troškovi i investiciono održavanje;
- e) rad drugih pravnih lica čiji je osnivač visokoškolska ustanova čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost i potreban standard sustava visokog obrazovanja;
- f) razvoj i ulaganja u ustanovi i podsticanje razvoja nastavno-znanstvenog i nastavno-umjetničkog rada;
- g) rad sa darovitim studentima i međunarodnu suradnju;
- h) druge namjene sukladno sa zakonom.

(3) Iznimnim propisom utvrđuje se način određivanja plaća u visokoškolskoj ustanovi koju osniva Distrikt.

(4) Propis iz stavka (3) ovog članka donosi upravni odbor visokoškolske ustanove uz prethodnu suglasnost Vlade, u pogledu usaglašenosti sa proračunom i zakonom.

Članak 146. (Vlastiti prihodi)

Vlastiti prihodi visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, koji su kao takvi definirani posebnim propisima, raspodjeljuju se na način i u rokovima utvrđenim posebnim propisima, statutom i usvojenim financijskim planom te visokoškolske ustanove.

Članak 147. (Interna kontrola i revizija)

Visokoškolska ustanova čiji je osnivač Distrikt, visokoškolska ustanova čiji je suosnivač Distrikt ili za koju Distrikt izrazi javni interes, uspostavlja internu kontrolu i internu reviziju poslovanja sukladno sa zakonom.

DIO TRINAESTI - EVIDENCIJA, JAVNE ISPRAVE I REGISTAR

Članak 148. (Matične knjige i evidencije)

(1) Visokoškolska ustanova vodi matične knjige studenata i lica koja su stekla visoku stručnu spremu, stručni, znanstveni, odnosno umjetnički stupanj magistra i znanstveni stupanj doktora znanosti, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata na kraju školske godine, o izdatim diplomama i dodacima diplome kao i druge evidencije utvrđene općim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Matične knjige i evidencije o izdatim diplomama i dodacima diplome čuvaju se trajno.

(3) Način vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diploma utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjela.

(4) Općim aktima visokoškolske ustanove uređuje se način vođenja druge evidencije.

Članak 149. (Javne isprave)

(1) Na osnovu službene evidencije, visokoškolska ustanova izdaje javne isprave.

(2) Javne isprave u smislu stavka (1) ovog članka su:

- a) diploma o stečenom stupnju stručne spreme i zvanju;
- b) dodatak diplome o stupnju stručne spreme;
- c) diploma o stečenom znanstvenom stupnju magistra i znanstvenom stupnju doktora znanosti;
- d) dodatak diplome o stečenom stupnju magistra i znanstvenom stupnju doktora znanosti;
- e) indeks;
- f) ispisnica;
- g) uvjerenje o diplomiranju;
- h) uvjerenje o položenim ispitima;

- i) uvjerenje o uspjehu tijekom studija;
 - j) uvjerenje o učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja i permanentnog obrazovanja;
 - k) druge isprave sukladno sa zakonom.
- (3) Diplom o stečenoj visokoj stručnoj spremi, kao i diplomu o stečenom stupnju magistra, odnosno doktora znanosti, izdaje isključivo visokoškolska ustanova.
- (4) Pravilnik o sadržaju javnih isprava, sa izuzetkom diplome i dodatka diplomu čiji će sadržaj i forma biti uređeni uputstvom Agencije sukladno sa člankom 50. Okvirnog zakona, u smislu ovog Zakona, donosi šef Odjela.
- (5) Sadržaj javnih isprava, osim diplome i dodatka diplome, utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjela.

Članak 150. (Izdavanje javne isprave)

- (1) Visokoškolska ustanova izdaje javne isprave na ,hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku, latiničnom ili ćiriličnom pismu, na temelju zahtjeva stranke.
- (2) Kada se nastava ostvaruje na stranom jeziku, javne isprave se izdaju na obrascu koji je tiskan dvojezično, s tim da student može zahtijevati izdavanje javne isprave odvojeno.
- (3) Na zahtjev studenta visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koji sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i postignutim rezultatima.
- (4) Diploma i dodatak diplome mogu se izdati i na engleskom jeziku.

Članak 151. (Ništavnost javnih isprava)

- (1) Diplom, dodatak diplome Odjel oglašava ništavnim ako su izdati od neovlašćene ustanove ili su potpisani od neovlašćenog lica ili imalac diplome nije ispunio sve ispitne obveze na način propisan zakonom i utvrđen studijskim programom.
- (2) Visokoškolska ustanova oglašava ništavnom diplomu o stečenom akademskom nazivu magistra, ako utvrdi da završni rad nije rezultat samostalnog rada kandidata.
- (3) Visokoškolska ustanova oglašava ništavnom diplomu o stečenom znanstvenom nazivu doktora znanosti, ako utvrdi da doktorska disertacija nije originalan znanstveni odnosno umjetnički rezultat.

Članak 152. (Ništavnost javnih isprava koje nemaju dozvolu za rad u Distiktu)

Javne isprave iz članka 149. ovog Zakona, izdate od strane visokoškolske ustanove koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Distrikta, a nema dozvolu za rad na području Distikta izdatu sukladno sa ovim Zakonom, su ništavne.

Članak 153. (Registar)

- (1) Odjel vodi evidenciju (u daljnjem tekstu: registar):
- a) visokoškolskih ustanova;
 - b) studijskih programa;
 - c) dodiplomskih studija van sjedišta;
 - d) nastavnika, suradnika i ostalih uposlenih u oblasti visokog obrazovanja;
 - e) druge evidencije.
- (2) Sadržaj i način vođenja registra utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjela.

DIO ČETRNAESTI - NADZOR

Člana
k 154.
(Nadz
or)

1) Upravni nadzor nad radom visokoškolskih ustanova vrši Odjel.

(2) U vršenju nadzora Odjel može, s ciljem utvrđivanja relevantnih činjenica i okolnosti, zatražiti od nadležne inspekcije provedbu postupka inspekcijskog nadzora i dostavljanje informacije o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama.²⁸

(3) Nadzor iz stavka (1) i (2) ovog članka vrši se na način koji ne narušava autonomiju visokoškolske ustanove i ne ometa njen redovni rad.

(4) Odjel je obavezan poništiti, odnosno obustaviti od izvršenja odluku organa visokoškolske ustanove, ako je u suprotnosti sa zakonom i podzakonskim aktima.

(5) Nakon postupanja Odjel na način iz stavka (4) ovog članka dalji postupak se provodi sukladno sa zakonom.

(6) Odgovorni organi visokoškolske ustanove obavezni su na zahtjev Odjela u zahtijevanom roku dostaviti sve tražene informacije i dokumente potrebne za izvršavanje njegovih dužnosti.

7) Način provedbe i sadržaj nadzora koji vrši Odjel utvrđuju se pravilnikom koji donosi voditelj Odjela.²⁹

**Članak 155.
(Inspekcijski
nadzor)**

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog zakona i podzakonskih akata vrši inspekcija za obrazovanje.

(2) U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor za obrazovanje je ovlašten i dužan:

- a) **zabraniti rad visokoškolskoj ustanovi koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja bez dozvole za rad;**
- b) **naložiti poduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u radu visokoškolske ustanove;**
- c) **naložiti visokoškolskoj ustanovi poništenje upisa studenata koji su izvršeni suprotno odredbama ovog zakona i statuta visokoškolske ustanove;**
- d) **naložiti zabranu rada osobi na visokoškolskoj ustanovi koja nije sukladno zakonu stekla odgovarajuće znanstveno-nastavno zvanje;**

²⁸ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

²⁹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- e) naložiti visokoškolskoj ustanovi poništenje javne isprave iz članka 149 ovog zakona, koja je izdana suprotno odredbama ovog zakona i statuta visokoškolske ustanove;
- f) podnijeti izvješće nadležnom tijelu o učinjenom kaznenom djelu;
- g) izdati prekršajni nalog ili podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za odgovornu osobu visokoškolske ustanove;
- h) poduzimati druge radnje i mjere za koje je zakonom i drugim propisom ovlašten.“³⁰

DIO PETNAESTI - KAZNENE ODREDBE

Članak 156.

(Kazne za prekršaje visokoškolske ustanove)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj visokoškolska ustanova, ako:

- a) dozvoli političko organiziranje suprotno članku 11. stavak (4) ovog Zakona;
- b) izvrši osnivanje i obavlja djelatnosti suprotno članku 21.;
- c) stiče, upravlja i koristi imovinu suprotno članku 23.;
- d) počne sa radom suprotno članku 29. stavak (7) ;³¹**
- e) organizira studij sa domaćom ili inostranom visokoškolskom ustanovom suprotno članku 31. ovog zakona;
- f) vrši osnivanje organizacionih jedinica i statusne promjene suprotno članku 32. ovog zakona;
- g) ne uspostavi sistem kvaliteta i ne dostavi Odjelu dokumentaciju sukladno sa članokm 39. ovog zakona;
- h) donese statut, ostvaruje djelatnost i pruža usluge suprotno članku 42. ovog zakona;
- i) izvodi studij, utvrđuje nastavne predmete i donosi nastavne planove i programe suprotno članku 72. ovog zakona;
- j) vrši izmjene nastavnog plana i programa suprotno članku 76. ovog zakona;
- k) provodi nastavu, odnosno pojedine oblike nastave i ispite suprotno članku 79. ovog zakona;
- l) izdaje certifikate o svršenim necikličnim vidovima obrazovanja suprotno članku 97. ovog zakona;
- m) izvrši prijem i upis studenata suprotno članku 99. ovog zakona;
- n) ne zaključi ugovor o studiranju sa studentom sukladno sa člankom 101. ovog zakona;
- o) ne raspiše natječaj za upis studenata sukladno sa članokm 103. ovog zakona;
- p) dodjeljuje akademska zvanja i vrši odabir akademskog osoblja suprotno članku 119. i 120. ovog zakona
- q) vrši angažman nastavnika suprotno članku 129. ovog zakona;
- r) dozvoli i vrši angažman u nastavi lica suprotno članku 129. stavka (6) ovog zakona;
- s) ne provodi evaluaciju rada akademskog osoblja sukladno sa članokm 139. ovog zakona;

³⁰ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

³¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

t) ne osigura trajno čuvanje javnih isprava, dokumentacije i evidencije, arhiva i druge dokumentacije sukladno sa članokm 148. ovog zakona;
„u) ne dopusti vršenje nadzora sukladno članku 154 stavku 1 ovog zakona“³²

„v) ne postupi po nalogu nadležne inspekcije izdanim sukladno ovlastima propisanim člankom 155 ovog zakona“.³³

Članak
157.

(Kazne za prekršaje odgovornih lica)

Za prekršaj iz članka 156. ovog Zakona kaznit će se odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM.

**DIO ŠESNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE
ODREDBE**

Članak 158.
(Primjena drugih
zakona)

Na pitanja koja nisu propisana ovim Zakonom primjenjuje se Okvirni zakon, akta Agencije i Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja i drugi akti.

Članak 159.
(Prijelazne
odredbe)

(1) Do utvrđivanja kriterija i standarda sukladno sa člankom 48. Okvirnog zakona, primjenjuju se kriteriji i standardi koje donosi šef Odjela.

(2) Do utvrđivanja liste stručnjaka sukladno sa člankom 49. Okvirnog zakona, članove povjerenstva iz članka 29. stavak (1) ovog Zakona imenuje šef Odjela.

Članak
160.

(Nadležnost Vlade za donošenje provedbenih propisa)

(1) Vlada i šef Odjela su dužni, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti podzakonske akte o:

- a) sastavu i radu Povjerenstva matičara;
- b) načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diploma;
- c) sadržaju javnih isprava;
- d) sadržaju i načinu vođenja registra;**³⁴

³² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

³³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

³⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

(2) Rok za donošenje podzakonskih akata iz stavka (1) ovog članka odnosi se i na ostale podzakonske akte sukladne sa ovim zakonom.

**„Članak 160a
(Donošenje podzakonskih akata)**

Voditelj Odjela za obrazovanje dužan je donijeti podzakonske akte propisane ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“³⁵

**Člana
k 161.
(Usklađivanje rada visokoškolskih
ustanova)**

-) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Distrikta koja je organizirala studij na području Distrikta prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju dužna je podnijeti zahtjev za izdavanje licenciije za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta.**
- (2) Postupak po zahtjevu iz stavka 1 ovog članka provodi se sukladno odredbama članka 36 ovog zakona.**

³⁵ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:29/18)

- (3) Rješenje iz članka 29 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/09) izdano visokoškolskim ustanovama prije stupanja na snagu ovog zakona predstavlja licenciju visokoškolske ustanove.³⁶
- (4) Licencija i akreditacija iz stavka 3 ovog članka važi do rješavanja po zahtjevu za licenciju i akreditaciju koji je podnesen prije stupanja na snagu ovog zakona, a u roku koji je određen Zakonom o visokom obrazovanju u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/09) i rješavat će se sukladno odredbama ovog zakona.
- (5) Visokoškolske ustanove iz Stavka 4 ovog članka kao dokaz ispunjenosti uvjeta za licenciranje i akreditaciju dostavljaju akte kojima se utvrđuje da su visokoškolske ustanove u čijem sastavu su organizacijske jedinice licencirane na temelju čega se upisuju u registar visokoškolskih ustanova Brčko distrikt Bosne i Hercegovine.³⁷

Članak 162.

(Međunarodni sporazum)

Na osnovu međunarodnog sporazuma koji je Distrikt zaključio prije stupanja na snagu ovog Zakona, osnivanje visokoškolske ustanove od strane pravne ili fizičke osobe, a u smislu članka 30. smatra se od zasebnog interesa za Distrikt, stoga nije potrebno usvajanje elaborata iz članka 25. ovog Zakona.

³⁶ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:16/20)

³⁷ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj:16/20)

Članak 163.

(Teološki fakultet, visoke teološke škole i akademije)

(1) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na teološke fakultete, visoke teološke škole i akademije.

(2) Ove institucije mogu biti u sastavu sveučilišta što se regulira zasebnim ugovorom.

Članak 164.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupio je na snagu 24. listopada 2009. godine, a njegove izmjene i dopune 17. srpnja 2018. godine i 8. svibnja 2020. godine.